

Zeszyt ćwiczeń dla klasy 3

CZĘŚĆ

1

Joa

moja
szkoła

na nowo

mac
EDUKACJA

Ja i moja szkoła na nowo
Ćwiczenia dla klasy 3, część 1

Autorki

Jolanta Faliszewska

Grażyna Lech

Redaktor projektu

Marzena Czarnowska-Mazurek

Redakcja merytoryczna

Jolanta Faliszewska

Grażyna Lech

Redakcja językowa i korekta

Krystyna Bajor

Skład i łamanie

Marek Zapala

Redakcja artystyczna

Tomasz Kozłowski

Projekt okładki

Tomasz Kozłowski

Ilustracje na okładce

Maciej Trzepałka

Koordinacja prac graficznych

Magdalena Sarnot-Wrzecionowska

Fotoedycja

Tomasz Suszczyński

Ilustracje

Tomasz Kozłowski

Wojciech Stachyra

Maciej Trzepałka

Agata Zarzycka

Archiwum MAC

Piktogramy użyte w zeszytcie ćwiczeń:

– kodowanie

– zapamiętaj

– trudne

– strony w podręczniku

Wydawca oświadcza, że dołożył wszelkich starań, aby dotrzeć do wszystkich właścicieli i dysponentów praw autorskich.

Książka, którą nabyłeś, jest dziełem twórcy i wydawcy. Przestrzegaj praw, jakie im przysługują. Udostępniając książkę lub jej fragmenty, rób to wyłącznie w zakresie dozwolonego użytku, który określają przepisy prawa. Zawartość książki możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. Kopiując jej część, rób to jedynie na użytek osobisty.

ISBN 978-83-8141-057-1

© 2019 Wydawnictwo JUKA-91

Wydawnictwo JUKA-91 Sp. z o.o.

ul. Jutrzenki 118

02-230 Warszawa

infolinia 41 366 55 55

www.mac.pl/juka

CZĘŚĆ

1

Ja i moja szkoła

na nowo

Imię

Nazwisko

Klasa

wrzesień
s. 2-53

październik
s. 54-96

Dnia pierwszego września Julia Ryczer

Dnia pierwszego września roku pamiętnego,
wróg napadł na Polskę z kraju sąsiedniego.

Najwięcej się uwziął na naszą Warszawę,
Warszawo kochana, tyś jest miasto krwawe.

Kiedyś byłaś piękna, bogata, wspaniała,
teraz tylko kupa gruzów pozostała.

Domy popalone, szpitale zburzone,
gdzie się mają chronić ludzie poranione?

Lecą bomby z nieba, brak jest ludziom chleba,
nie tylko od bomby umrzeć będzie trzeba.

Gdy biedna Warszawa w gruzach pozostała,
to biedna Warszawa poddać się musiała.

I tak się broniła całe trzy tygodnie!
Jeszcze Pan Bóg pomści taką straszną zbrodnię!

Piosenka ta śpiewana była w Polsce podczas II wojny światowej na ulicach, podwórzach, w tramwajach i pociągach, często przez dzieci, które w ten sposób zarabiały na życie.

1. Napisz w tabeli brakujące cyfry arabskie i rzymskie.

cyfry arabskie	1		3	9		6		0		12	5	
cyfry rzymskie		IV	X		VIII		II		XI			VII

2. Napisz słownie podane daty.

- 3 XII – trzeci grudnia
- 8.07 –
- 1.01 –
- 4 II –
- 11.09 –
- 2 VI –

• W okienkach zapisz kolejność dat. Zaczynij od najwcześniejszej.

4

3. Na podstawie tekstu dopisz imiona i brakujące daty na drzewie genealogicznym.

Najstarszy w naszej rodzinie jest tata mamy – dziadek Tomek, który urodził się 5 maja 1952 roku. Jego żoną jest babcia Beata, która jest starsza od niego o rok, a urodziła się 25 czerwca. Mama taty to babcia Zosia, a tata taty to dziadek Janek. Obydwoje urodzili się w roku 1954 – babcia 23 lutego, a dziadziuś 2 stycznia.

dziadek

babcia

dziadek

babcia

.....

mama
Iza
13 III 1980

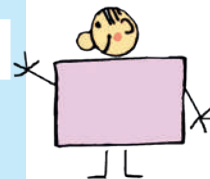

tata
Michał
26 XII 1978

Skorzystaj z kalendarza i rozwiąż zadania.

pon.	wt.	śr.	czw.	pt.	sob.	niedz.
WRZESIEŃ 2019						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	WRZESIEŃ 2019					

- 5 IX Ania umówiła się z Kalinką, że za tydzień pójdą razem do biblioteki na wystawę ilustracji do książek. Napisz datę i nazwę dnia tygodnia tego zdarzenia.
.....
- W trzecią niedzielę września w Kielcach ma się odbyć wystawa psów. Napisz datę wystawy.
.....
- Wychowawczynie klasy 3b zaplanowały wycieczkę do parku na trzeci dzień trzeciego tygodnia września. Napisz datę i nazwę dnia tygodnia tego zdarzenia.
.....
- Wojtek przyjechał do babci w piątym dniu czwartego tygodnia września, a wyjechał w siódmym dniu tego tygodnia. Napisz daty i nazwy dni tygodnia, w których Wojtek przebywał u babci.
.....
- Babcia obiecała Wojtkowi, że przyjedzie do Warszawy w ostatnią sobotę września i że wybiorą się razem na Grób Nieznanego Żołnierza. Napisz datę tego dnia.
.....

1. Odczytaj zakodowane wyrazy i je napisz.

	A	B	C
1	ma	ra	te
2	le	ki	kie
3	ta	rze	ny
4	li	fon	no
5	sze	ka	nie

1A 2B -

2B 4C -

1A 4A 3C -

1C 2A 4B -

1B 2C 3A -

3A 2A 3B -

6

2. Utwórz z sylab w tabeli cztery inne wyrazy. Napisz je i zakoduj.

_____ -

_____ -

_____ -

_____ -

3. Przeczytaj zdanie.

Bączek, pies Uli,
pędził przedwczoraj
w czerwonej obróżce
po wyboistej dróżce.

• Wypisz ze zdania po 3 wyrazy:

dwusylabowe -

trzy sylabowe -

1. Napisz rozwiązania rebusów.

100

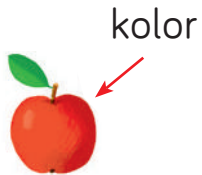

~~śc~~

jąk → d

~~k~~

pa → c

~~ony~~

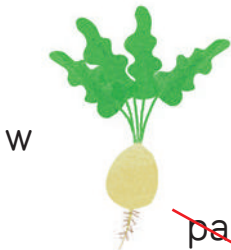
~~p~~

~~szka~~

~~wiątka~~ ń

tko → eń

~~ście~~

- Dopisz brakujące nazwy miesięcy.

- Spróbuj ułożyć rebus o wybranym miesiącu.

2. Przeczytaj daty i ponumeruj je w kolejności od najpóźniejszej do najwcześniejszej. Na co zwrócisz uwagę?

17.09.2010 r.	2 czerwca 2015 r.	1.06.2015 r.
30 VII 2017 r.	9 IX 2010 r.	4 XII 2017 r.
15 maja 2019 r.	1 V 2017 r.	20.05.2019 r.

1. Obejrzyj obrazek.

8

- Przeczytaj wyrazy w dymkach. Powiedz, o czym mogły rozmawiać dzieci.
- 2. Odszukaj na obrazku wskazane elementy. Nazwij je. Policz i napisz, ile **głosek** jest w każdej z tych nazw.

głosek

głosek

głosek

- Napisz te nazwy. Policz i napisz w okienkach, ile **liter** jest w każdej z nich.

_____ _____ _____

_____ _____ _____

_____ _____ _____

- 3. Przepisz poprawnie zdanie napisane na obrazku nad tablicą. Policz w nim **wyrazy** i zapisz ich liczbę w okienku.

- 4. Przeczytaj wyrazy zapisane na obrazku w dymkach. Zapisz je z podziałem na **sylaby**. Napisz w okienkach, ile sylab jest w każdym wyrazie.

_____ _____

_____ _____

_____ _____

_____ _____

- Podkreśl litery oznaczające samogłoski.

- 5. Z grup **sylab** zapisanych na obrazku na tablicy ułóż wyrazy i je napisz.

- 6. Z grup **liter** zapisanych na obrazku na tablicy ułóż wyrazy i je napisz.

- 7. Odszukaj na ilustracji po dwa elementy, których nazwy:

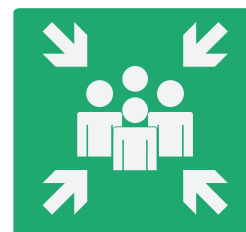
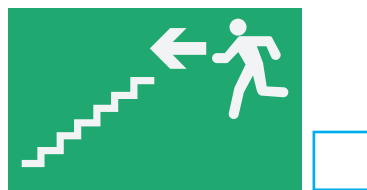
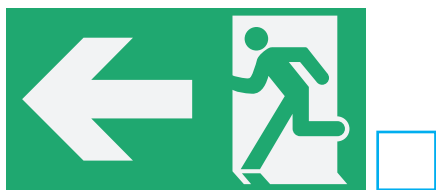
– zaczynają się zapisaną sylabą

sa- _____ ,

– kończą się zapisaną sylabą

-ka _____ .

1. Do znaków ewakuacyjnych i informacyjnych dobierz właściwe opisy. W okienkach przy znakach napisz numery właściwych opisów do tych znaków.

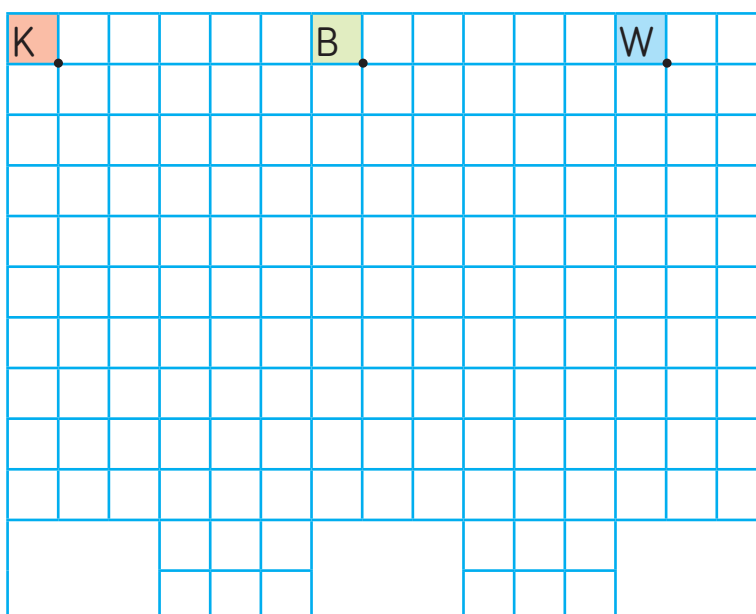
1. kierunek drogi ewakuacyjnej w lewo
2. kierunek drogi ewakuacyjnej w prawo
3. kierunek drogi ewakuacyjnej schodami w górę
4. drzwi ewakuacyjne
5. miejsce zbiórki do ewakuacji
6. kierunek drogi ewakuacyjnej schodami w dół

10

2. Każde dziecko wyszło ze szkoły inną drogą ewakuacyjną. Poprowadź dzieci zgodnie z kodami i na drzwiach, którymi wyszły one z budynku, napisz pierwsze litery ich imion.

Kalinka (K)	Bartek (B)	Weronika (W)
3→2↓1←5↓4→2↓	5↓3→3↓4→1↓	4↓4←2↓8←3↓

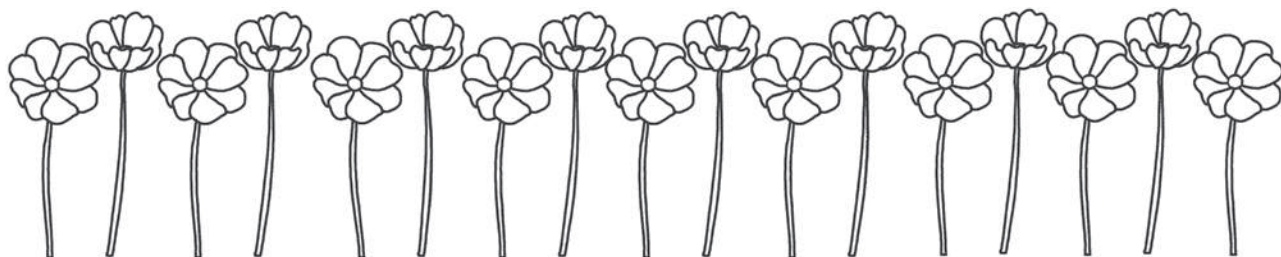

• Policz, które dziecko pokonało najdłuższą drogę, a które – najkrótszą.

1. Podane hasła połącz liniami z ich objaśnieniami.

II wojna światowa	Wzgórze we Włoszech. W roku 1944 odbyła się tam bitwa uznawana za jedną z najcięższych bitew II wojny światowej.
patriotyzm	Nauka, która zajmuje się badaniem dziejów i wytworów ludzkich.
historia	Wojna uważana za największą i najbardziej krwawą w historii. Brały w niej udział prawie wszystkie państwa europejskie oraz państwa Ameryki Południowej, Ameryki Północnej i Azji. Trwała 6 lat.
Monte Cassino	Szacunek dla ojczyzny oraz gotowość do jej obrony.

2. Pokoloruj maki zgodnie ze słowami piosenki o bitwie o Monte Cassino.

3. Do każdego rzeczownika dobierz właściwy przymiotnik z ramki.

światowa, czerwone, wysokie, oswojony, mężni, polska

wzgórze _____

 maki _____

 wojna _____

niedźwiędź _____

 żołnierze _____

 flaga _____

• Podkreśl rzeczowniki z przymiotnikami w liczbie mnogiej.

4. Ułóż i napisz w zeszycie kilka zdań o tym, czym dla ciebie jest Polska.

1. Obejrzyj historyjkę obrazkową i opowiedz, co się wydarzyło.

Przygoda Olafa na wakacjach

12

2. Odszukaj na ostatnim obrazku, co wiewiórki zabrały z namiotu i ukryły.

3. Napisz wyrazy z **ó niewymiennym**, które są zapisane w dymkach lub występują w nazwach elementów obrazków.

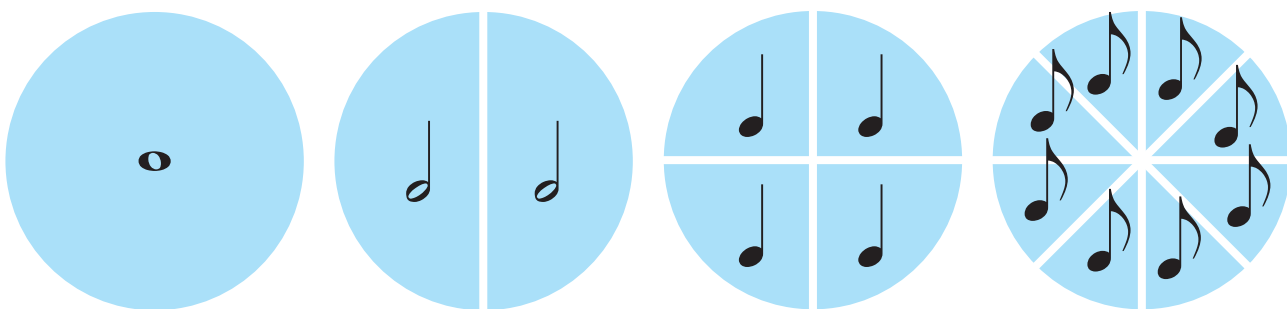
4. Napisz wyrazy z **rz** i **ż**, które są zapisane w dymkach lub występują w nazwach elementów obrazków.

1. Przeczytaj nazwy nut i pauz.

Nuty i pauzy

			
cała nuta	półnuta	ćwierćnuta	ósemka
			
pauza całonutowa	pauza półnutowa	pauza ćwierćnutowa	pauza ósemkowa

2. Odpowiedz na pytania na podstawie ilustracji.

14

- Ile półnut trwa tyle samo, ile cała nuta?
- Ile ćwierćnut trwa tyle samo, ile cała nuta?
- Ile ósemek trwa tyle samo, ile cała nuta?

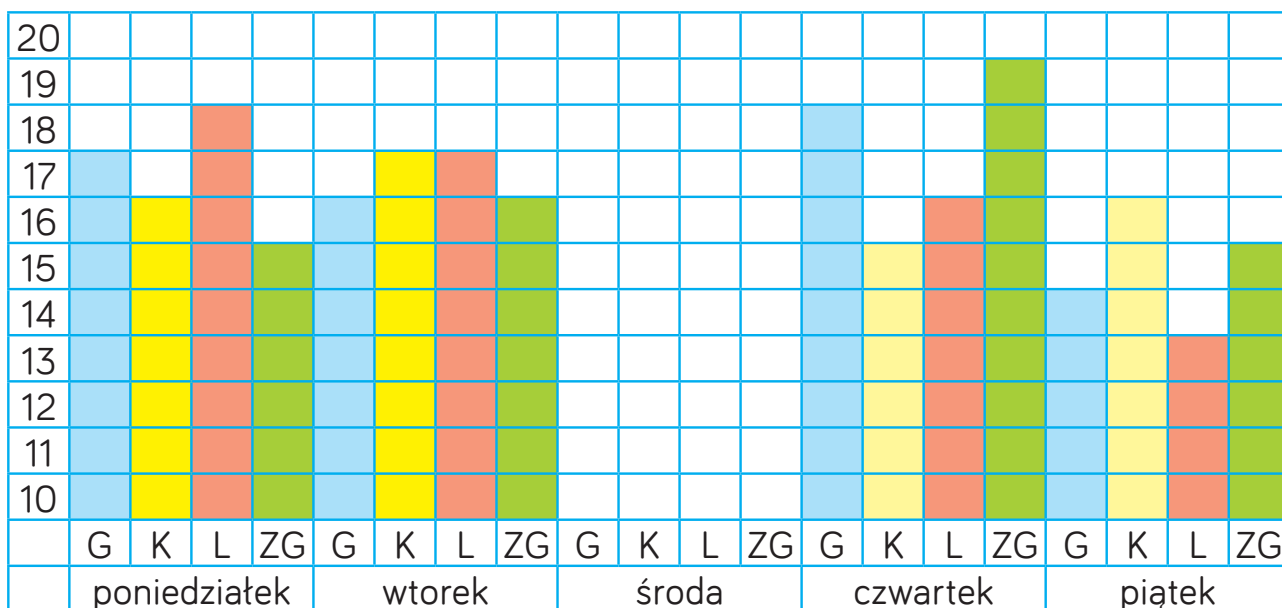
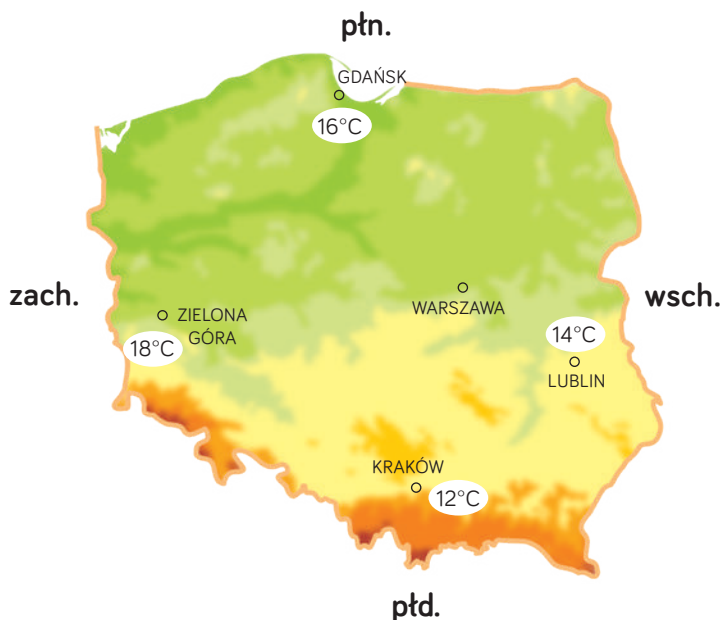
3. Napisz poznane nuty i pauzy.

4. Na wybranym instrumencie zagraj podany rytm i powiedz słowa.

Pożegnanie wakacji

2																
	Już wrze - sień				i wrzo - sy				za - kwi - tły				pod la - sem.			
2																
	Już dzwo-nek				do szko - ty				nas we -				zwał!			

1. Na mapie przedstawiono temperatury powietrza w kilku miastach Polski **w środę**. Przeczytaj je i uzupełnij wykres pod mapą.

2. Uzupełnij zdania nazwami kierunków geograficznych i temperaturami na podstawie mapy i wykresu temperatur. Obliczenia wykonaj w pamięci.

W Zielonej Górze na Polski w czwartek było °C,

a w Gdańsku na Polski było chłodniej o °C.

W Lublinie na Polski było o °C chłodniej niż

w Gdańsku. W tygodniu przedstawionym na wykresie najwyższa temperatura była w, a najniższa – w

Wakacyjne wspomnienia – opowiadanie

1. Złośliwy chochlik wymieszał zdania ze wstępów do dwóch opowiadań. Przeczytaj zdania i rozdziel je tak, by powstały dwa wstępy do opowiadań zapisanych niżej. Zapisz te wstępy.

To się wydarzyło dwa lata temu.

Usiadł i poczuł, że nogi stołeczka zapadają się w ziemię.

W sierpniu Janek był u babci.

Pochyliła się i zobaczyła pod gałęziami szarą kulkę.

Pewnego dnia pomagał babci zrywać porzeczeki.

Pewnego dnia Maja przechodziła obok sterty gałęzi i usłyszała pisk.

Postawił stołeczek obok krzewu.

Szarka

16

To był mały, szary kotek. Maja wyjęła go delikatnie spod gałęzi. Był chudy i trzął się z zimna. Wczepił się ostrymi pazurkami w rękaw jej kurtki.

– Nie mogę go zostawić bez opieki – pomyślała. Wsadziła kotka do kieszeni i pobiegła do domu...

- Wymyśl, co dalej wydarzyło się w tej części opowiadania.

Od tego czasu Szarka jest u Mai. Teraz jest już dorosłym kotem. Najbardziej ze wszystkich domowników lubi Maję. Pewnie dlatego, że to ona uratowała jej życie.

Z wizytą u kreta

Janek spadł ze stołeczka prosto pod rozłożysty krzew porzeczeki. Przestraszył się i zastygł w bezruchu. Gałęzie, liście i czerwone owoce dokładnie go zastoniły. Nagle usłyszał głos babci:

- Janeczku, gdzie jesteś?
- Stołek się pode mną zapadł i wpadłem między porzeczeki – odpowiedział Janek.
- A to niespodzianka – zawołała babcia.

Obydwoje zajrzeli pod krzew porzeczeki.

- Janek był z wizytą u kreta! – śmiała się potem babcia. - Nogi stołka trafiły w kopiec i korytarz jego mieszkania.

Wymyśl zakończenie tego opowiadania.

2. W opowiadaniach pokoloruj paski przed odpowiednimi częściami zgodnie z kodem.

 – wstęp
(Co było najpierw?)

 – rozwinięcie
(Co się stało?)

 – zakończenie
(Jak to się skończyło?)

3. Do wybranego opowiadania narysuj trzy obrazki ilustrujące wstęp, rozwinięcie i zakończenie. Opowiedz wybraną historię, korzystając z narysowanych obrazków.

4. Napisz krótkie opowiadanie o swojej wakacyjnej przygodzie. Uwzględnij w nim wstęp, rozwinięcie i zakończenie.

1. Przyjrzyj się mapie okolicy nad jeziorem Rącze.

- Na podstawie planu uzupełnij zdania. Napisz nazwy kierunków geograficznych: głównych i pośrednich.

Z obozu Olaf udał się na _____.

Po kilku minutach marszu usiadł na przewróconym drzewie. Począł na Igę i razem poszli

na _____ do mrowiska. Przez dłuży czas uważnie

obserwowali mrówki. Po dwóch godzinach wrócili do obozu.

Kierunek, w którym szli, to _____.

Tadzio i Ewa chcieli sprawdzić, czy paśnik nie wymaga naprawy.

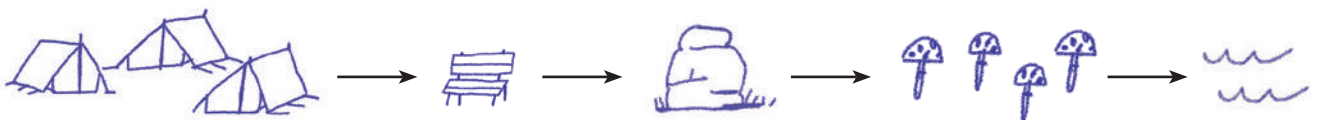
Z obozu poszli w kierunku _____.

Z paśnikiem było wszystko w porządku, więc postanowili wrócić do obozu.

Od paśnika skręcili na _____.

Od paśnika skręcili na _____ i poszli w kierunku _____ prosto do obozu.

2. Na podstawie mapy napisz na strzałkach skróty nazw kierunków geograficznych, w których należy się poruszać, aby iść od obiektu do obiektu.

3. Na podstawie mapy zaplanuj spacer po okolicy. Opisz go tak jak w ćwiczeniu 2.

1. Do każdej pamiątki z wakacji dobierz po dwa przymiotniki z tabeli. Dopisz po dwa inne przymiotniki, które opisują te pamiątki.

lekkie, ładna, delikatne, gliniany, malowany, brązowa

- W ostatnim okienku narysuj swoją pamiątkę z wakacji i napisz obok cztery przymiotniki, które ją opisują.
- 2. Opisz w zeszycie jedną z pamiątek przedstawionych na zdjęciach lub swoją pamiątkę z wakacji. Skorzystaj z zapisanych przymiotników.

1. Oblicz. Pamiętaj o kolejności wykonywania działań.

$2 \cdot 8 = \dots\dots\dots$ $3 \cdot 4 + 4 = \dots\dots\dots$ $26 - 10 = \dots\dots\dots$

$4 \cdot 4 = \dots\dots\dots$ $22 - 2 \cdot 3 = \dots\dots\dots$ $5 \cdot 5 - 3 \cdot 3 = \dots\dots\dots$

$24 : 6 + 12 = \dots\dots\dots$ $20 : 10 + 2 \cdot 7 = \dots\dots\dots$ $24 - 4 \cdot 2 = \dots\dots\dots$

- Napisz, w jaki sposób otrzymane wyniki wiążą się z wiadomościami o województwach.

2. Oblicz. Uporządkuj otrzymane wyniki w kolejności od najmniejszego do największego i napisz je w tabeli wraz z sylabami.

$10 : 2 =$	wo	$3 \cdot 3 =$	któ	$2 \cdot 2 =$	wę
$0 \cdot 1 =$	Na	$3 \cdot 5 =$	li	$14 : 2 =$	wódcz
$7 \cdot 2 =$	sto	$2 \cdot 1 =$	pisz	$4 \cdot 4 =$	cą
$3 \cdot 6 =$	jest	$12 : 2 =$	je	$5 \cdot 4 =$	War
$8 \cdot 3 =$	wa.	$3 \cdot 7 =$	sza	$16 : 2 =$	twa,
$5 \cdot 2 =$	re	$4 \cdot 3 =$	go	$3 : 1 =$	naz

liczby									
sylaby									

- Wykonaj otrzymane polecenie.

1. Uzpełnij zdania wyrazami z **ć, ń, ś, ź** lub **dź**.

To jest jasne jak słońce, każdy kij ma dwa _____.
_____ W zapisie
nutowym można zastąpić całą nutę czterema _____.

Hejnalista śmiało przytknął ustnik do ust i rozległ się donośny

_____ trąbki. Idź w górę strumyka, a dojdiesz
do _____.
_____ Marku, jest za głośno! _____ radio!

2. W zdaniach z ćwiczenia 1. podkreśl wyrazy z **ć, ń, ś, ź, dź**. Napisz je i ponumeruj w kolejności alfabetycznej.

3. Ułóż i napisz zdania, w którym będą wyrazy z **ć, ń, ś, ź, dź**.

Wyznaczanie kierunków świata w terenie

1. Przyjrzyj się obrazkom, które przedstawiają wyznaczanie kierunków w terenie za pomocą mapy i kompasu. Dobierz podpisy do obrazków i je napisz.

Wyznacz pozostałe kierunki.

Rozłóż mapę i kompas na płaskim podłożu i zwolnij przycisk igły.

Podnieś kompas i utóż mapę tak, by północ na mapie była tam, gdzie wskazuje kompas.

Połóż kompas obok mapy i poczekaj, aż igła się zatrzyma.

2. Napisz w zeszycie, jakie są charakterystyczne punkty w twojej najbliższej okolicy, dzięki którym można się zorientować w terenie.

Rozwiąż zadania. Zaznacz odpowiedzi i zakoduj w tabeli na dole strony.

1 cm na planie to 1 km w rzeczywistości

1. Kamil zmierzył na planie dwie drogi od szkoły do pomnika Henryka Sienkiewicza. Krótsza droga ma 3 cm, a droga przez park jest o 6 cm dłuższa. Ile centymetrów na planie ma dłuższa droga?

A. 9 cm B. 10 cm C. 8 cm

2. Dzieci mają pójść ze szkoły do pomnika Henryka Sienkiewicza krótszą drogą, a od pomnika do stawu w parku drogą, która na planie ma 2 cm. Ile kilometrów przejdą dzieci ze szkoły do stawu?

A. 8 km B. 2 km C. 5 km

3. W parku, na placu zabaw, chłopcy zmierzili długość łańcucha huśtawki. Jaką długość mają trzy takie łańcuchy, jeśli jeden ma długość 1 m 50 cm?

A. 4 m B. 4 m 50 cm C. 5 m 50 cm

4. Dziewczynki na placu zabaw mierzyły odcinki labiryntu. Pierwszy odcinek miał 7 m, drugi miał 8 m, a trzeci był dłuższy od pierwszego o 6 m. Jaką długość miał trzeci odcinek labiryntu?

A. 13 m B. 14 m C. 11 m

5. Jaką długość razem miały te trzy odcinki labiryntu?

A. 25 m B. 27 m C. 28 m

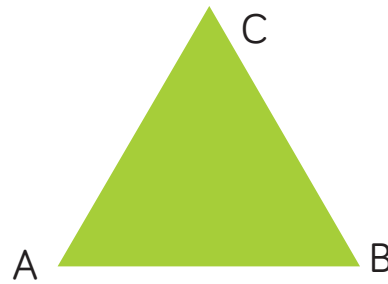
	A	B	C
1	B	C	N
2	I	O	R
3	Ś	A	E
4	W	T	A
5	K	J	O

6. Napisz, jakie jednostki długości wymienione są w zadaniach od 1 do 5.

.....

.....

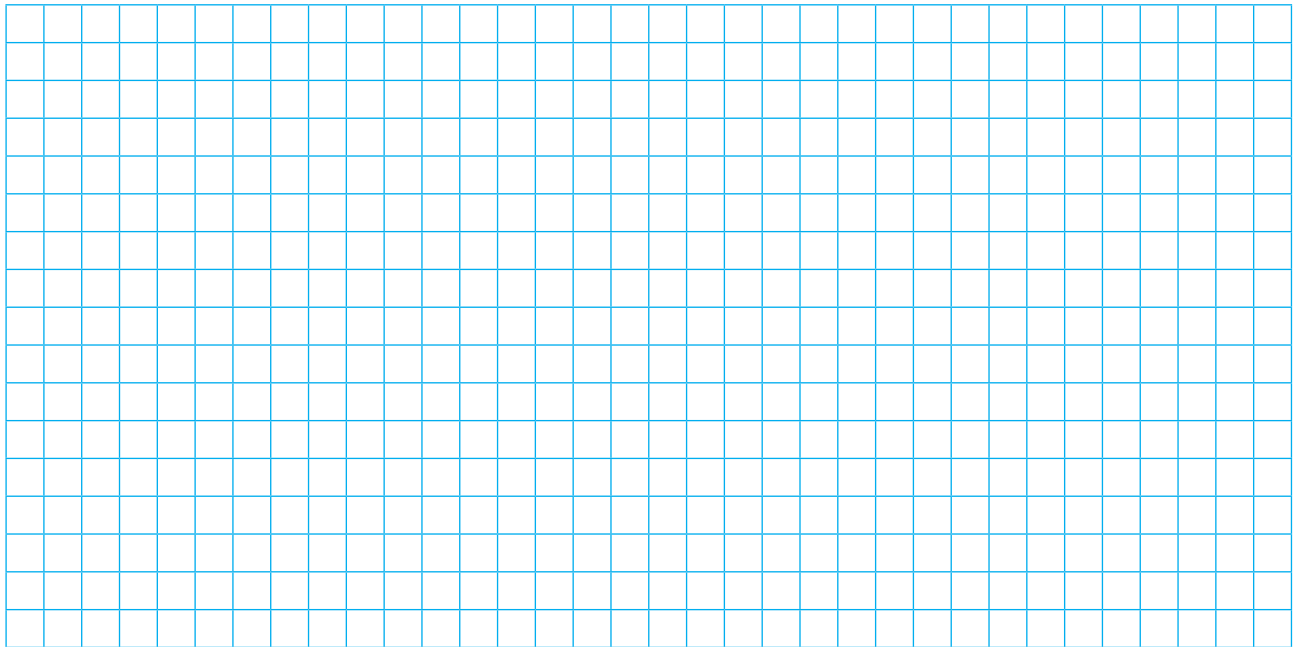
1. Oblicz, która z tych figur ma większą łączną długość boków.

.....
Odpowiedź:

2. Łączna długość boków prostokąta wynosi 18 cm. Jakie wymiary mogą mieć te boki, jeśli wyrażone są w pełnych centymetrach? Zapisz wszystkie możliwe rozwiązania.

• Narysuj wszystkie prostokąty, które spełniają ten warunek.

3. Porównaj liczby i napisz znaki: <, > lub =.

20 mm 2 cm 40 cm 4 mm 12 mm 1 cm 2 mm

2 dm 20 cm 27 cm 2 dm 7 cm 35 cm 3 dm

1 m 100 cm 6 m 60 cm 90 mm 10 cm

1. Rozwiąż zagadki. Rozwiązaniami są wyrazy z **ci, ni, si, zi, dzi**.

To zwierzę podobno
„ogonem miele”.
To dziecko krowy,
a nazywa się...

Z nich robi się frytki
i placki ziemniaczane,
pyszne są także
ugotowane.

To w niej wiewiórka
chowa zapasy na ciężkie
zimowe czasy.

Ich zwoje na szpulce
trudno policzyć.
Już wiesz, że są to...

Gdy do szczęścia
dodasz jeden
otrzymasz.....

28

2. Uzupelnij zdania wyrazami, które są rozwiązaniami zagadek, zmieniając odpowiednio ich formę.

W pudełku z przyborami krawieckimi babcia ma kolorowe

Dziadek zobaczył w pniu dębu sowy.

Po zielonej łące bryka łaciate

Do mieszkania Zosi prowadzi schodów.

Mama Ziutka ugotowała i zrobi kopytka.

• Podkreśl w zdaniach wyrazy z **ci, ni, si, zi, dzi**.

3. Ułóż i napisz zdania, w których będą wyrazy z **ci, ni, si, zi, dzi**.

1. Do każdego obrazka ułóż i zapisz w zeszycie dwa zdania z podanymi wyrazami w dowolnej formie.

Śmiało! Niech cię śrubki
nie ściągną w dół!

śrubki, ślimak, siedem, siatka

Dziurkacz jest cięższy
niż tódź?

tódź, dźwiga, dziadek, zdziwiony

Ćwierka ćwiercnutami?

ćma, ćwierka, ciekawa, ćwiercnuty

Mam zielone oczy?

koźlątko, źródło, zielone

1. Policz dziesiątkami od 0 do 100 i zapisz wymienione liczby.

.....

2. Zapisz liczby od 100 do 0 takie, żeby każda była mniejsza od poprzedniej o 20.

.....

3. Zapisz podane liczby w kolejności od najmniejszej do największej.

33, 58, 16, 45, 9, 19, 82, 1, 99, 50

.....

4. Napisz liczby.

liczba	najmniejsza	największa
jednocyfrowa		
dwucyfrowa		
trzycyfrowa		

5. Napisz cyframi podane liczby.

trzy dziesiątki osiem jedności -

cztery jedności siedem dziesiątek -

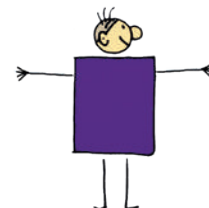
sześć dziesiątek -

dziewięć jedności -

piętnaście jedności -

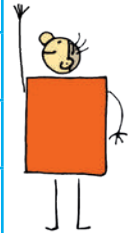
dwie dziesiątki i dwie jedności -

dziesięć dziesiątek -

1. Uzupełnij tabelę.

liczba	setki	dziesiątki	jedności
100			
		3	7
	2	0	1
		9	5

2. Porównaj liczby i napisz znak < lub >. Dokończ zdania, wpisując odpowiednie wyrazy z ramki.

jedności, dziesiątek, cyfr

17.....8 54.....4 9.....43 6.....32

Ta liczba jest większa, która ma więcej

17.....28 54.....44 39.....43 26.....32

Z dwóch liczb dwucyfrowych ta jest większa, która ma więcej

17.....18 54.....51 49.....43 36.....38

Jeśli dwie liczby dwucyfrowe mają tyle samo dziesiątek, to większa jest ta, która ma więcej

3. Korzystając z wniosków z zadania 2., uporządkuj liczby według podanych warunków.

23, 42, 37, 28, 32, 55, 44

56 > 55 >

35, 8, 31, 22, 17, 24, 13

4 < 8

Co to znaczy być dobrą koleżanką, dobrym kolegą? (cd.)

1. Przeczytaj zdania. Pokoloruj pola obok zdań, które są zgodne z treścią opowiadania Ireny Mężyńskiej „Nowy” (podręcznik, s. 36–37, 40–41).

Nowy uczeń miał na imię Filip.	Na
Nowy uczeń miał na imię Maciek.	przy
Kuba przywitał Filipa w imieniu klasy.	do
Dzieci witały się z Filipem, stojąc w kręgu.	bre
Filip usiadł w ławce obok Iwonki.	ja
Filip usiadł w ławce obok Maćka.	go
Filip i Maciek od razu się do siebie uśmiechnęli.	ciel
Filip i Maciek na początku spoglądali na siebie z ukosa.	ko
Oprócz przyborów Filip wyjął z plecaka coś jeszcze.	le
Maćkowi spodobała się zabawka Filipa.	gę
Filip wyjął z plecaka małego misia.	kum
Filip wyjął z plecaka postać zbudowaną z klocków.	zaw
Pani stanęła obok ławki chłopców.	sze
Filip i Maciek podczas zajęć zajęli się zabawą.	moż
Filip miał w domu kolekcję takich zabawek.	na
Maciek miał w domu kolekcję takich zabawek.	li
Pani nie zauważyła, że chłopcy się bawią.	pel
Postacie z klocków były pasją obydwu chłopców.	czyć.

- Napisz kolejne sylaby z pokolorowanych pól i przeczytaj otrzymane zdanie. Powiedz, jak je rozumiesz.

2. Przeczytaj zdanie z opowiadania „Nowy” i wyrazy na kartonikach. Pokoloruj te, którymi można zastąpić wyraz **pasja**.

- Cieszę się, chłopcy, że znaleźliście wspólną pasję - powiedziała pani.

przygody	upodobanie	zamiłowanie
hobby	zabawka	zainteresowanie

Wyraz bliskoznaczny (synonim) jest wyrazem o znaczeniu bliskim znaczeniu danego wyrazu, np. ciekawy - interesujący.

3. Dokończ zdanie wyrazami, które powstaną z sylab na niepokolorowanych polach w ćwiczeniu 1.

Wyrazy bliskoznaczne do wyrazu **kolega** to

• Z podanych sylab utwórz inne wyrazy bliskoznaczne do tego wyrazu.

wa

to

druh

rzysz

4. Napisz synonimy podanych wyrazów. Skorzystaj ze słownika synonimów.

kolekcja -

kolor -

wesoła -

kłótnia -

sukces -

sposób -

dzie.....

Ka.....o

.....epta

cho..... pię...

ko.....k ta.....

i.....e ...limak

Sta... tam!

wo..... pasażerów

Pisz: ci, ni, si, zi, dzi:

- przed literami oznaczającymi samogłoski,

- przed literami oznaczającymi spółgłoski,

- na końcu wyrazów.

Nasza piosenka Roman Pisarski

1. Gdy dyrygent w naszej szkole
ręką daje znak,
ustawiamy się w półkole
i śpiewamy tak: Hej!

Ref.: My – uczniowie trzeciej klasy –
Hej! Hej! Hej!
Nie umiemy śpiewać basem –
Hej! Hej! Hej!
Lecz gdy już się rozśpiewamy –
Hej! Hej! Hej!
To się trzęsą mury, bramy –
Hej! Hej! Hej!

2. Kiedy słońce łśni wesolo,
gdy się śmieje świat,
to czy w szkole, czy za szkołą
każdy śpiewać rad: Hej!

Ref.: My – uczniowie trzeciej klasy...

3. Na wycieczce, w polu, w lesie
echo naszych słów
wiatr swawolny wkoło niesie,
gdy śpiewamy znów: Hej!

Ref.: My – uczniowie trzeciej klasy...

1. Oblicz. Uporządkuj otrzymane wyniki w kolejności od największego do najmniejszego i napisz je w tabeli wraz z sylabami. Przeczytaj powstałe zdanie.

$42 + 6 =$	tu	$63 + 4 =$	re	$43 + 3 =$	je
$51 + 8 =$	pre	$35 + 3 =$	lą	$3 + 55 =$	zen
$37 + 2 =$	ca	$13 + 2 =$	sę.	$22 + 5 =$	kla

Samorząd klasowy

liczby									
sylaby									

2. Oblicz tylko **sumy**.

$71 + 5 = \dots\dots\dots$

$56 - 3 = \dots\dots\dots$

$8 + 81 = \dots\dots\dots$

$49 - 7 = \dots\dots\dots$

$95 + 4 = \dots\dots\dots$

$3 + 65 = \dots\dots\dots$

3. Oblicz tylko **różnice**.

$49 - 5 = \dots\dots\dots$

$75 + 3 = \dots\dots\dots$

$87 - 5 = \dots\dots\dots$

$66 - 4 = \dots\dots\dots$

$58 - 3 = \dots\dots\dots$

$28 + 1 = \dots\dots\dots$

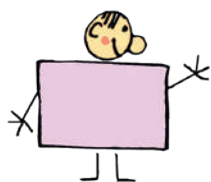
4. Oblicz i dokończ zdanie.

$0 + 65 = \dots\dots\dots$

$37 + 0 = \dots\dots\dots$

$57 + 0 = \dots\dots\dots$

$0 + 40 = \dots\dots\dots$

Jeśli w dodawaniu jeden z dwóch składników wynosi 0, to wynik jest równy

.....

1. Oblicz. Uporządkuj otrzymane wyniki w kolejności od najmniejszego do największego i napisz je w tabeli wraz z sylabami. Przeczytaj powstałe zdanie.

$28 - 6 =$	sze	$53 - 1 =$	nie	$33 - 2 =$	spra
$49 - 8 =$	da	$19 - 4 =$	Pi	$65 - 5 =$	wy
$27 - 2 =$	my	$57 - 2 =$	z	$79 - 8 =$	rów
$68 - 5 =$	bo	$39 - 6 =$	woz		

liczby							
sylaby							

do samorządu klasowego.

2. Oblicz tylko **odjemniki**.

$$36 - \dots = 5$$

$$59 - \dots = 4$$

$$\dots - 5 = 45$$

$$49 - 7 = \dots$$

$$\dots + 1 = 48$$

$$98 - \dots = 4$$

3. Oblicz tylko **odjemne**.

$$\dots - 1 = 42$$

$$\dots - 7 = 82$$

$$\dots - 4 = 65$$

$$66 - \dots = 3$$

$$56 + \dots = 59$$

$$\dots - 63 = 5$$

4. Oblicz i dokończ zdania.

$$35 - 0 = \dots$$

Jeśli w odejmowaniu dwóch liczb odjemnik

$$67 - 0 = \dots$$

wynosi 0, to wynik jest równy

$$57 - 57 = \dots$$

Jeśli w odejmowaniu dwóch liczb odjemna jest

$$43 - 43 = \dots$$

równa odjemnikowi, to wynik jest równy

Tytuł: „Dziadek i niedźwiadek”

Autor:

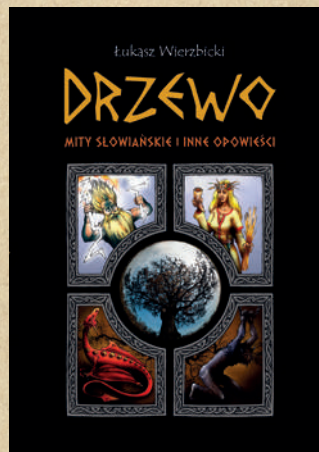
Ilustrator:

1. Przeczytaj informacje. Uzupełnij metryczkę książki.

Łukasz Wierzbicki jest pisarzem, podróżnikiem i redaktorem. Jego książki dla dzieci cieszą się dużą popularnością. Aby dowiedzieć się więcej o tym autorze, zajrzyj na jego stronę: www.lukaszwierzbicki.pl/

Łukasz Wierzbicki jest ambasadorem kampanii „Cała Polska czyta dzieciom”.

- Wejdź na internetową stronę autora i przeczytaj, o czym są jego książki.

2. Przeczytaj wstęp do książki Łukasza Wierzbickiego „Dziadek i niedźwiadek”, napisany przez Wojciecha Narębskiego, żołnierza 22. Kompanii Zaopatrzenia Artylerii, w której służył niedźwiedź Wojtek.

W 22. Kompanii Zaopatrzenia Artylerii służyli:

„Mały Wojtek”
żołnierz
Wojciech Narębski (1925)

„Duży Wojtek”
żołnierz
niedźwiedź Wojtek (1941–1963)

Po wojnie
Wojciech Narębski
został naukowcem.
Jest autorem wstępu
do książki o niedźwiedziu
Wojtku.

A niedźwiedź Wojtek
zamieszkał w zoo w Szkocji,
skąd w 1963 roku odszedł
na wieczną wartę.

3. Przeczytaj, co to jest reportaż

Reportaż to opis wydarzeń, w których autor sam uczestniczył, bądź poznał je z przekazu świadków lub dokumentów.

- Odszukaj w książce Łukasza Wierzbickiego „Dziadek i niedźwiadek” dowody, które świadczą o tym, że ta książka jest reportażem.

1. Oblicz.

$90 - 9 =$	nat	$5 \cdot 8 + 5 \cdot 8 =$	ny
$59 - 3 \cdot 3 =$	po	$89 - 2 \cdot 3 =$	bru
$6 \cdot 6 - 4 =$	pan	$5 \cdot 4 + 40 =$	lar
$48 - 2 : 2 =$	ny	$2 \cdot 5 + 4 \cdot 4 =$	da

- Zapisz w tabelach otrzymane wyniki wraz z sylabami – według podanych warunków. Odczytaj nazwy gatunków niedźwiedzi.

Wyniki parzyste większe od 40, w kolejności od najmniejszego do największego.

liczby			
sylaby			

Zamieszkuje Arktykę. Grube, białe futro i warstwa tłuszczu chronią go przed zimnem. Jego skóra ma barwę czarną.

Wyniki parzyste mniejsze od 40, w kolejności od najmniejszego do największego.

liczby		
sylaby		

Żyje w Chinach. Nazywany jest niedźwiedziem bambusowym, gdyż odżywia się głównie pędami bambusa.

Wyniki nieparzyste, w kolejności od największego do najmniejszego.

liczby			
sylaby			

Zamieszkuje Azję, Europę Północną i Amerykę Północną. Jest wszystkożerny. Osiąga wzrost do 3 m i wagę do 800 kg.

Napisz pytania i rozwiąż zadania.

1. Pani Zosia przygotowała dla niedźwiadka Wojtka kąpiel. Wlała do balii 30 litrów wody. Po radosnej kąpieli misia w balii zostało 9 l wody.

Pytanie:

.....
Rozwiązanie:

.....
Sprawdzenie:

.....
Odpowiedź:

2. Kucharz Józef ugotował na kolację 45 litrów zupy jarzynowej i o 4 litry więcej zupy pomidorowej.

Pytanie:

.....
Rozwiązanie:

.....
Sprawdzenie:

.....
Odpowiedź:

3. Wojtek dostał na kolację 4 kiście bananów, po 3 banany w każdej kiści.

Pytanie:

.....
Rozwiązanie:

.....
Sprawdzenie:

.....
Odpowiedź:

1. Pokoloruj pola z wyrazami, które są obok zdań zgodnych z treścią książki „Dziadek i niedźwiadek”.

Akcja książki dzieje się wyłącznie w czasie II wojny światowej.	W	$58 - 3 =$
Wojtek był niedźwiedziem brunatnym syryjskim.	zwierzęta	$50 + 30 =$
Żołnierze kupili niedźwiadka od chłopca w Persji.	oprócz	$80 - 8 =$
Żołnierze z Wojtkiem odwiedzili polską szkołę.	jakiej	$3 + 52 =$
Akcja książki dzieje się w czasie II wojny światowej i po wojnie.	Jakie	$89 - 7 =$
Kucharz Józef i praczka, pani Zosia, nie lubili niedźwiadka.	jednostce	$32 + 7 =$
Niedźwiadek zjadł brzoskwinie, siedząc w misce z wodą.	niedźwiedzia	$5 + 64 =$
Natalka odwiedziła z tatą Edynburski Ogród Zoologiczny.	służył	$4 + 72 =$
Dziadek Natalki był w czasie wojny jeńcem w Związku Radzieckim.	w	$49 - 4 =$
Major Chełkowski lubił się boksować z niedźwiadkiem Wojtkiem.	książce?	$40 + 1 =$
Po wojnie Wojtek wrócił z polskimi żołnierzami do Polski.	Wojtek?	$20 + 40 =$
Żołnierze z Wojtkiem odwiedzili dziecięcy szpital.	występują	$58 - 7 =$
Niedźwiedź popłynął do Anglii jako żołnierz – Wojciech Miś.	Wojtka	$63 + 4 =$

2. Przeczytaj od góry kolejne wyrazy na niepokolorowanych polach. Odpowiedz na pytanie.
3. Wykonaj obliczenia w ćwiczeniu 1. Wyniki obok pokolorowanych pól uporządkuj w kolejności od największego do najmniejszego wraz z wyrazami. Napisz powstałe pytanie.

- Pokoloruj paski obok zdjęć takich zwierząt.

4. Napisz w zeszycie kilka zdań o tym, jak się bawili pies Chips (czytaj: czips) i niedźwiedź Wojtek.

1. Wojtek był niedźwiedziem syryjskim. Poszukaj w dostępnych źródłach informacji o niedźwiedziu syryjskim i napisz o nim kilka zdań.

niedźwiedź syryjski

Bliski Wschód
teren występowania
niedźwiedzia syryjskiego

2. Dokończ zdania tak, by opisać sytuacje z książki „Dziadek i niedźwiadek”, które wywołały u Ciebie wskazane emocje.

Rozbawił mnie fragment książki, w którym

Zasmucił mnie fragment książki, w którym

3. Dokończ zdanie.

Z książki można się dowiedzieć

4. Oceń książkę Łukasza Wierzbickiego „Dziadek i niedźwiadek” w skali od 1 do 6, kolorując odpowiednie kółko. Poprzyj swoją ocenę trzema argumentami¹.

(1) (2) (3) (4) (5) (6)

¹ **Argument** – uzasadnienie opinii, sądu, zdania.

1. Oblicz. Pamiętaj o kolejności wykonywania działań.

$3 \cdot 5 - 3 \cdot 3 =$	to	$25 - 3 \cdot 7 =$	ta
$24 : 8 - 2 =$	Czy	$2 \cdot 4 + 9 =$	szy
$30 - 1 \cdot 1 =$	u	$28 : 4 + 4 \cdot 5 =$	sób
$4 \cdot 8 =$	nia	$6 \cdot 5 =$	cze
$45 : 9 + 4 =$	naj	$55 - 5 \cdot 10 =$	nie,
$5 \cdot 8 - 20 =$	spo	$5 \cdot 7 =$	się.
$25 : 5 + 15 : 3 =$	lep		

- Wyniki obliczeń wraz z sylabami zapisz w tabeli, w kolejności od najmniejszego do największego, a poznasz aforyzm¹ Aleksandra Puszkina².

liczby							
sylaby							

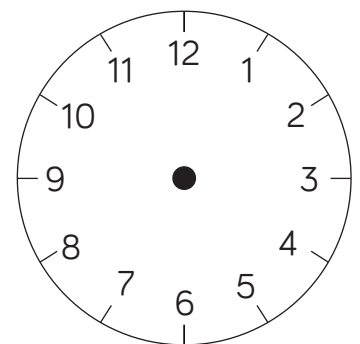
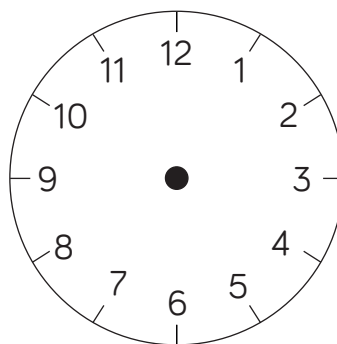
- Czego można się nauczyć z książki „Dziadek i niedźwiadek”? Podaj dwa przykłady.

2. Rozwiąż zadanie. Zaznacz godziny na zegarach.

początek zabawy

koniec zabawy

Niedźwiedź Wojtek bawił się z psem Chipsem od 15.40 przez 35 minut. O której godzinie skończyli zabawę?

¹Aforyzm – złota myśl, zwięzła wypowiedź wyrażająca jakąś myśl, spostrzeżenie.

²Aleksander Puszkina – rosyjski pisarz, żył w latach 1799–1837.

UMIEM CZYTAĆ ZE ZROZUMIENIEM. ZNAM DWUZNAKI. UMIEM DZIELIĆ WYRAZY NA SYLABY.

1. Przeczytaj rymowankę.

Sen Grażyna Lech

Szeleszczą liście. Szumi deszcz.
Dżdżownica korytarze drąży...
Zadźwięczał budzik. Wstawać czas!
Kto wcześnie wstaje, wszędzie zdąży!

2. Wyszukaj w rymowance po jednym wyrazie lub dwuznaku, zgodnie z opisami.
Zapisz te wyrazy.

Wyraz, w którym
są tylko dwa, takie
same dwuznaki.

Wyraz, w którym są
cztery litery samo-
głoskowe.

Dwuznaki, które
występują w rymo-
wance.

Wyraz
dwusylabowy.

Wyraz
trzesylabowy.

Wyraz
czterosylabowy.

Dwuznaki, których nie
ma w rymowance.

Wyraz z trzema dwu-
znakami.

Wyraz, w którym
ukrył się inny wyraz.

3. Na podstawie rymowanki odpowiedz na pytanie pełnym zdaniem.

Kto wszędzie zdąży?

**UMIEM PORZĄDKOWAĆ WYRAZY W KOLEJNOŚCI ALFABETYCZNEJ.
UMIEM PISAĆ WYRAZY ZE SPÓŁGŁOSKAMI MIĘKKIMI.**

4. Do podanych wyrazów dopisz takie wyrazy, by po ich dopisaniu wszystkie wyrazy były w kolejności alfabetycznej.

agrafka, _____, chałka, cielę, _____,

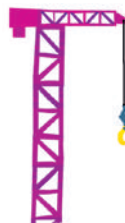
dama, _____, _____, rower, _____

5. Podpisz obrazki.

ci czy ć?

dzi czy dź?

ni czyń?

si czyś?

zi czyź?

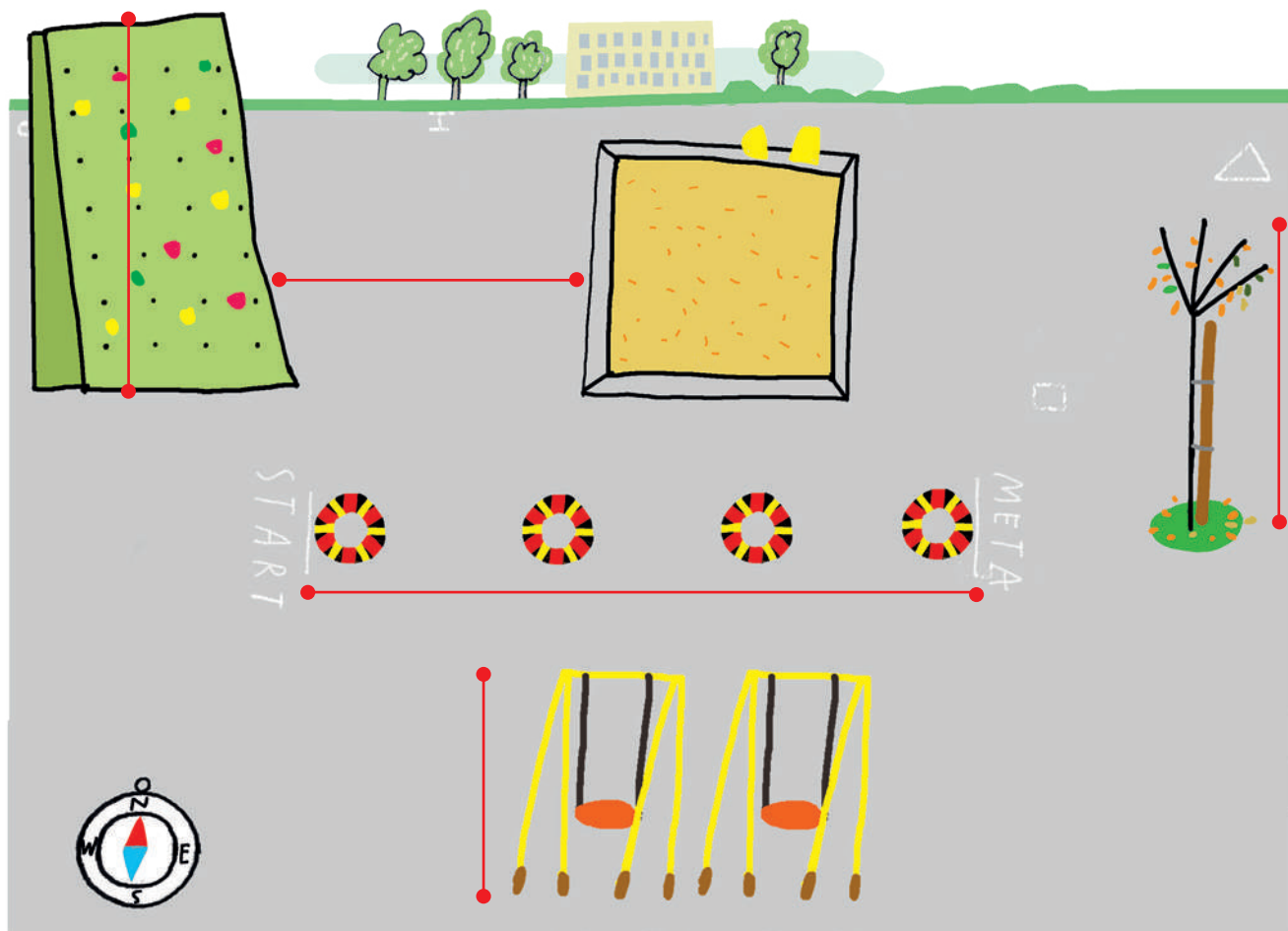
Świetnie sobie radzisz!

UMIEM OKREŚLAĆ KIERUNKI GEOGRAFICZNE. UMIEM MIERZYĆ ODCINKI.

1. Zmierz na planie wskazane odcinki. Uzupelnij zdania nazwami kierunków geograficznych i przyrządów na placu zabaw oraz wynikami pomiarów.

Plan placu zabaw

W centrum placu zabaw jest piaskownica. Na od niej, w odległości jest ścianka wspinaczkowa, o wysokości

Na od piaskownicy są dwie, każda ma wysokości. We części placu zabaw, jest Ma ono wysokość

Na od huśtawek jest tor przeszkód zrobiony z opon. Jego długość wynosi

UMIEM PORÓWNYWAĆ DŁUGOŚCI ODCINKÓW. ZNAM NAZWY I KOLEJNOŚĆ MIESIĘCY.

1. Na podstawie planu w ćwiczeniu 1. na s. 52 ułóż i napisz dwa pytania dotyczące porównywania długości, które zaczynają się następująco:

O ile wyższa..... jest niż

O ile niższa..... jest niż

Pytanie 1.

.....

Rozwiązanie:

.....

Odpowiedź:

.....

Pytanie 2.

.....

Rozwiązanie:

.....

Odpowiedź:

.....

2. Rozwiąż zadania. Napisz właściwe nazwy miesięcy.

- Kalinka ma urodziny w ostatnim miesiącu trzeciego kwartału.

Jaki to miesiąc? To jest

- Franek ma imieniny w pierwszym miesiącu drugiego półrocza.

Jaki to miesiąc? To jest

- W którym kwartale są twoje urodziny?

Jaki to miesiąc? To jest

1. Oblicz.

$50 + 10 = \dots\dots\dots$

$60 + 10 = \dots\dots\dots$

$70 + 20 = \dots\dots\dots$

$50 + 20 = \dots\dots\dots$

$60 + 20 = \dots\dots\dots$

$70 + 30 = \dots\dots\dots$

$50 + 30 = \dots\dots\dots$

$60 + 30 = \dots\dots\dots$

$80 + 10 = \dots\dots\dots$

$50 + 40 = \dots\dots\dots$

$60 + 40 = \dots\dots\dots$

$80 + 20 = \dots\dots\dots$

$50 + 50 = \dots\dots\dots$

$70 + 10 = \dots\dots\dots$

$90 + 10 = \dots\dots\dots$

2. Oblicz podanymi sposobami.

$40 + 16 = 40 + 10 + 6 = 50 + 6$

$40 + 16 = 56$

$60 + 32 = \dots\dots\dots$

$70 + 25 = \dots\dots\dots$

$40 + 49 = \dots\dots\dots$

$16 + 40 = 10 + 40 + 6 = 50 + 6$

$16 + 40 = 56$

$48 + 30 = \dots\dots\dots$

$57 + 20 = \dots\dots\dots$

$36 + 50 = \dots\dots\dots$

3. Oblicz.

$$\begin{array}{r} 30 \\ + 60 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 19 \\ + 80 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 38 \\ + 20 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 40 \\ + 42 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 50 \\ + 37 \\ \hline \end{array}$$

.....

.....

.....

.....

.....

4. Aleks hoduje papugi i żółwie. Ile ma papug, a ile żółwi, jeśli te zwierzęta mają razem 4 głowy i 12 nóg?

Aleks ma papugi i żółwie.

1. Oblicz.

składnik	70	36	50	43	34
składnik	20	40	37	56	15
suma					

2. Oblicz.

$50 - 10 = \dots\dots\dots$

$70 - 50 = \dots\dots\dots$

$90 - 70 = \dots\dots\dots$

$50 - 20 = \dots\dots\dots$

$70 - 70 = \dots\dots\dots$

$90 - 60 = \dots\dots\dots$

$60 - 30 = \dots\dots\dots$

$80 - 30 = \dots\dots\dots$

$100 - 50 = \dots\dots\dots$

$60 - 20 = \dots\dots\dots$

$80 - 50 = \dots\dots\dots$

$100 - 70 = \dots\dots\dots$

3. Oblicz.

$92 - 70 = \dots\dots\dots$

$56 - 20 = \dots\dots\dots$

$74 - 50 = \dots\dots\dots$

$65 - 30 = \dots\dots\dots$

$83 - 40 = \dots\dots\dots$

$47 - 10 = \dots\dots\dots$

$92 - 42 = \dots\dots\dots$

$69 - 29 = \dots\dots\dots$

$47 - 27 = \dots\dots\dots$

4. Oblicz.

$$\begin{array}{r} 90 \\ - 60 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 79 \\ - 40 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 38 \\ - 20 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 82 \\ - 42 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 57 \\ - 37 \\ \hline \end{array}$$

.....

.....

.....

.....

.....

 5. Znajdź dwa rozwiązania zadania.

Różnica dwóch liczb wynosi 10. Jedną z nich jest liczba 26. Jaka może być druga liczba?

Rozwiązanie 1.

$$\square - \square = \square$$

Rozwiązanie 2.

$$\square - \square = \square$$

Odpowiedź:

.....

Kiedy jesteśmy razem Ernest Bryll, Małgorzata Goraj

1. Kiedy jesteśmy razem,
to nic się nie boimy.
Bo kiedy jesteśmy razem,
to wszystko zwyciężymy.

Ref.: Kiedy jesteśmy razem,
kiedy jesteśmy razem,
kiedy jesteśmy razem, hej!

2. Kiedy jesteśmy razem,
to nikt nam nic nie robi.
Bo my jesteśmy razem
i pomagamy sobie.

Ref.: Kiedy jesteśmy razem...

3. Kiedy jesteśmy razem,
to wszystko jest łatwiejsze.

Kiedy jesteśmy razem,
najmniejsi są silniejsi.

Ref.: Kiedy jesteśmy razem...

4. Kiedy jesteśmy razem,
przyjaciel z przyjacielem,
to źli nam nic nie zrobią,
choćby bardzo chcieli.

Ref.: Kiedy jesteśmy razem...

5. Więc razem, zawsze razem,
przyjaciel z przyjacielem,
bo sam niewiele możesz,
a razem można wiele.

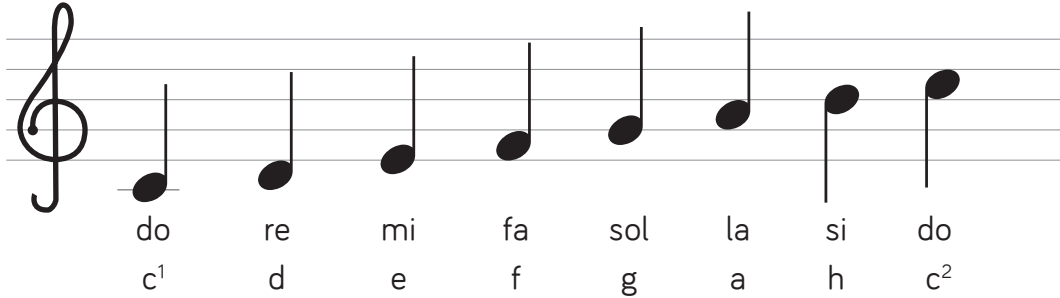
Ref.: Kiedy jesteśmy razem...

1. Co daje dzieciom bycie razem?

Gama składa się z ośmiu dźwięków, które następują po sobie w określonym porządku.

To gama C-dur.

1. Napisz na dzwoneczkach nazwy kolejnych nut gamy C-dur.

Dzwonki Wojciech Próchniewicz

Dzwonki są dawnym instrumentem, najstarszym ludziom dobrze znanym. Na dzwoneczkach można zagrać pięknie dwoma cienkimi pateczkami...

2. Napisz na pięciolinii klucz wiolinowy i gamę C-dur.

.....
.....
.....
.....

Pisownia wyrazów z rz

1. Przypomnij sobie z ortografkami zasady pisowni wyrazów z **rz**.

Pisz **rz**, gdy w innych formach tego wyrazu **rz** wymienia się na **r**.

Pisz **rz** po literach spółgłoskowych:
b, ch, d,
g, j, k, p, t, w.

Zapamiętaj pisownię wyrazów z **rz** niewymiennym.

Pisz **rz** w zakończeniach większości wyrazów:
-arz, -erz.

2. W podanych wyrazach napisz brakujące litery.

58

t.....cina

p.....yjemny

w.....asnął

d.....wi

k.....eśło

g.....yby

zaj.....ał

ch.....an

b.....uch

- Co łączy te wyrazy? Który ortografek o tym mówi? Pokoloruj tło jego dymku na żółto.

3. Podane wyrazy napisz w innej formie według wzoru.

góra – na górze

chmura – na

rower – na

skóra – na

mur – na

zegar – na

- Co łączy te wyrazy? Który ortografek o tym mówi? Pokoloruj tło jego dymku na niebiesko.

1. Oblicz.

składnik	56	82	67	43	75	54	91
składnik	4	8	3	7	5	6	9
suma							

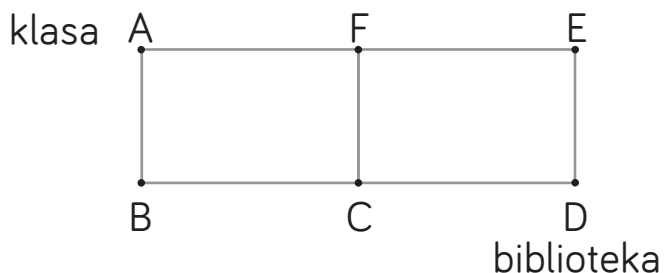
2. Oblicz podanym sposobem.

$$64 + 9 = 64 + 6 + 3 = 70 + 3 = 73$$

35 + 7 = 86 + 8 =

78 + 7 = 67 + 6 =

3. Aleks może dojść ze swojej klasy do szkolnej biblioteki czterema różnymi drogami. Opisz te drogi, poruszając się od punktu do punktu.

droga 1: droga 3:

droga 2: droga 4:

4. Oblicz podanymi sposobami.

$$37 + 9 = 37 + 10 - 1 = 47 - 1 = 46$$

65 + 9 = 63 + 9 =

54 + 9 = 76 + 9 =

$$84 + 8 = 84 + 10 - 2 = 94 - 2 = 92$$

57 + 8 = 83 + 8 =

46 + 8 = 55 + 8 =

$$68 + 7 = 68 + 10 - 3 = 78 - 3 = 75$$

69 + 7 = 57 + 7 =

86 + 7 = 75 + 7 =

1. Narysuj odcinek AB o długości 75 mm.

- Zapisz długość tego odcinka za pomocą centymetrów i milimetrów.

.....

2. Narysuj odcinek CD o 9 mm dłuższy od poprzedniego odcinka. Najpierw oblicz, jaką ma mieć długość.

.....

- Ile to centymetrów i milimetrów?

3. Na podstawie podanych zdań napisz w tabeli, ile i których znaczków ma każdy z chłopców.

Trzech przyjaciół zaczęło zbierać znaczki pocztowe.

Każdy z nich zbiera znaczki o innej tematyce.

Razem mają 6 znaczków.

Każdy ma inną liczbę znaczków.

Aleks zbiera znaczki z samolotami. On ma najwięcej znaczków.

Darek ma jeden znaczek ze zwierzętami.

	Znaczki ze zwierzętami	Znaczki z pojazdami	Znaczki z samolotami	Razem
Aleks				
Mateusz				
Darek				

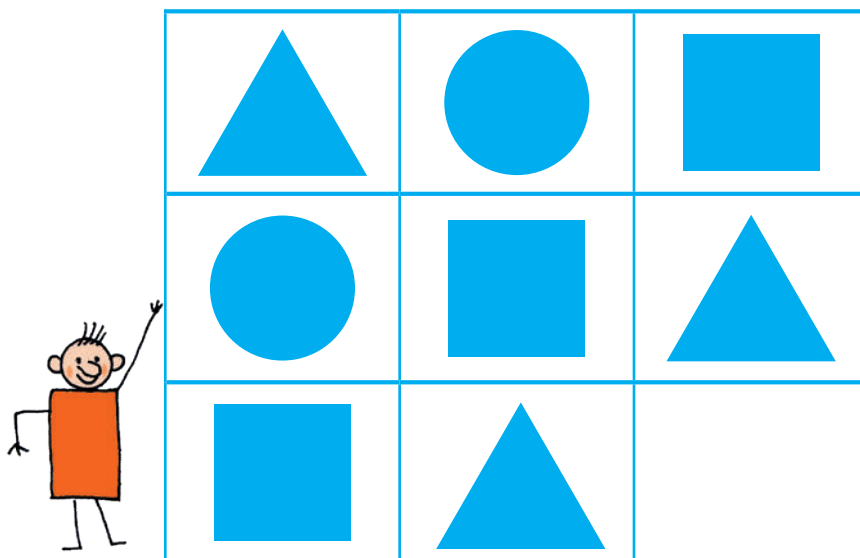
1. Oblicz podanym sposobem.

$$64 - 9 = 64 - 4 - 5 = 60 - 5 = 55$$

$35 - 7 = \dots\dots\dots$
 $96 - 8 = \dots\dots\dots$

$71 - 4 = \dots\dots\dots$
 $82 - 6 = \dots\dots\dots$

2. Dorysuj brakującą figurę.

3. Oblicz podanymi sposobami.

$$37 - 9 = 37 - 10 + 1 = 27 + 1 = 28$$

$65 - 9 = \dots\dots\dots$
 $72 - 9 = \dots\dots\dots$

$54 - 9 = \dots\dots\dots$
 $93 - 9 = \dots\dots\dots$

$$84 - 8 = 84 - 10 + 2 = 74 + 2 = 76$$

$51 - 8 = \dots\dots\dots$
 $93 - 8 = \dots\dots\dots$

$46 - 8 = \dots\dots\dots$
 $55 - 8 = \dots\dots\dots$

$$63 - 7 = 63 - 10 + 3 = 53 + 3 = 56$$

$62 - 7 = \dots\dots\dots$
 $56 - 7 = \dots\dots\dots$

$84 - 7 = \dots\dots\dots$
 $95 - 7 = \dots\dots\dots$

1. Oblicz.

odjemna	50	60	70	80	90	100
odjemnik	4	8	5	7	9	6
różnica						

2. Napisz dane w odpowiednich okienkach i rozwiąż zadania. Zapisz obliczenia.

- Odjemna wynosi 72, a odjemnik 6. Ile wynosi różnica?

$$\square - \square = \square$$

- Różnica wynosi 9, a odjemna 68. Ile wynosi odjemnik?

$$\square - \square = \square$$

- Różnica wynosi 86, a odjemnik 7. Ile wynosi odjemna?

$$\square - \square = \square$$

3. Zapisz za pomocą liczb i oblicz.

O 5 centymetrów krótszy niż 82 centymetry.

.....

O 6 kilogramów lżejszy niż 64 kilogramy.

.....

O 9 minut krócej niż 45 minut.

.....

4. Oblicz w pamięci i zapisz liczby w okienkach.

$8 + \square = 92$

$\square + 6 = 64$

$57 - \square = 9$

$\square - 5 = 89$

$6 + \square = 74$

$\square + 6 = 42$

$94 - \square = 6$

$\square - 75 = 9$

$9 + \square = 56$

$\square + 5 = 73$

$77 - \square = 9$

$\square - 8 = 54$

Idzie jesień poprzez świat Krystyna Gowik

1. Kwitną astry kolorowe,
liście lecą mi na głowę.
W polu kopią kartofelki, bo już czas!
Jesień wita świat, wita nas!

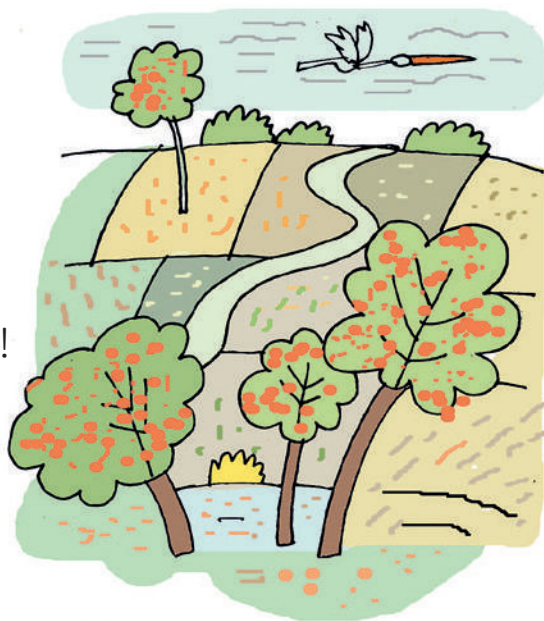
Ref.: Idzie jesień, idzie jesień poprzez świat.
Wrzesień w kolorowe liście wpadł! O tak!
Idzie jesień, za nią słońca blask.
Witaj, witaj wśród nas, witaj wśród nas!

2. W sadzie jabłka malowane
do koszyka skaczą same.
Babie lato płacze nitki, bo już czas.
Jesień wita świat, wita nas!

Ref.: Idzie jesień, idzie jesień...

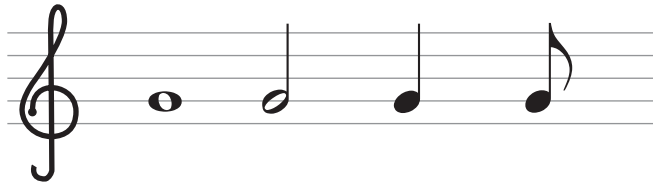
3. W lesie kwitną piękne wrzosey.
Grzybki rosą w kropłach rosy.
Na wycieczkę chodźmy razem, bo już czas!
Jesień wita świat, wita nas!

Ref.: Idzie jesień, idzie jesień...

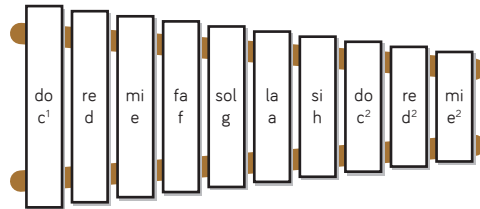

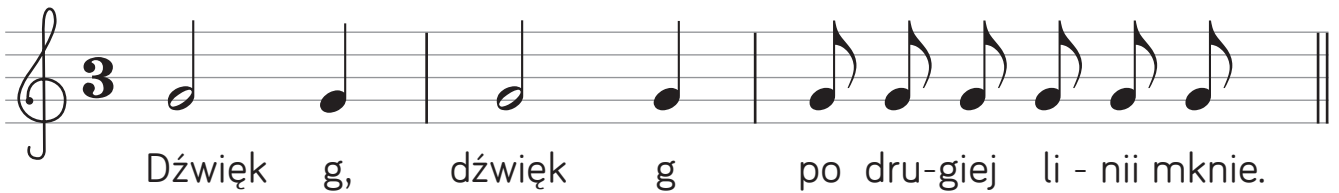
Nuta sol (g)

1. Pokoloruj płytkę dzwonek odpowiadającą nucie **sol (g)**.

2. Zaśpiewaj, a potem zagraj na dzwonekach.

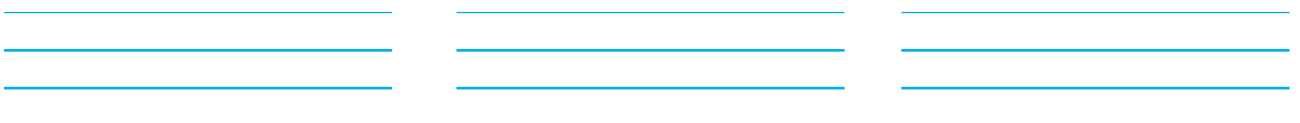
3. Napisz na pięciolinii klucze wiolinowe.

4. Napisz na pięciolinii nuty **sol (g)** o poznanych wartościach.

5. Napisz rozwiązania rebusów.

1. Napisz po trzy rzeczowniki, które należą do wskazanych kategorii.

osoby	_____

zwierzęta	_____

rośliny	_____

rzeczy	_____

2. Przeczytaj pytania i odpowiedzi. Uzupełnij pytania wyrazami: **co?** lub **kto?**

<p>..... stoi w parku? W parku stoją tawki.</p>	<p>..... opadło z drzew? Z drzew opadły liście.</p>
<p>..... biegnie za kotem? Pies biegnie za kotem.</p>	<p>..... biegnie za psem? Olaf biegnie za psem.</p>

66

3. Rozpocznij zdania odpowiednimi wyrazami z ramek. **Pamiętaj o wielkiej literze na początku zdania.**

kto, kogo, komu, z kim, o kim	co, czego, czemu, z czym, o czym
..... spotkałaś w parku? jest ten wiersz?
..... byłeś na wycieczce? lubisz czytać?
..... nosi okulary? masz kanapkę?
..... rozmawiałaś z mamą? się przyglądasz?
..... się przyglądasz? się boisz?

4. W wierszu Piotra Sommera „W parku” (podręcznik, s. 66) odzyskaj cztery rzeczowniki w liczbie mnogiej.

1. Napisz rzeczowniki w liczbie pojedynczej we wskazanych kategoriach i rodzajach.

rodzaj
męski
(ten)

osoba - _____

zwierzę - _____

roślina - _____

rzecz - _____

rodzaj
żeński
(ta)

osoba - _____

zwierzę - _____

roślina - _____

rzecz - _____

rodzaj
nijaki
(to)

osoba - _____

zwierzę - _____

roślina - _____

rzecz - _____

2. Określ rodzaj podanych rzeczowników. Użyj odpowiednich skrótów.

rodzaj męski - r. m.

rodzaj żeński - r. ż.

rodzaj nijaki - r. n.

niebo -

tydzień -

pogoda -

godzina -

deszcz -

ogłoszenie -

3. Uzupełnij zdania rzeczownikami w odpowiednim rodzaju.

_____ poszła z rodzicami na spacer do parku.

_____ strącił liście z drzew.

Zza chmury błysnęło _____.

- Podkreśl wyrazy, które pomogły ci określić rodzaje brakujących rzeczowników. Co łączy podkreślone wyrazy?

1. Przeczytaj zdania i je uzupełnij. Wykonaj obliczenia, postępując według podanych przepisów matematyczaków. Zapisz brakujące liczby.

Dodaj składniki,
a otrzymasz

$57 + 9 = \dots\dots\dots$

$6 + 68 = \dots\dots\dots$

$84 + 8 = \dots\dots\dots$

$7 + 55 = \dots\dots\dots$

Od sumy odejmij znany
składnik, a otrzymasz drugi
.....

$7 + \dots\dots\dots = 52$

$\dots\dots\dots + 8 = 92$

$9 + \dots\dots\dots = 86$

$\dots\dots\dots + 6 = 63$

Od odjemnej odejmij odjemnik,
a otrzymasz

$51 - 9 = \dots\dots\dots$

$45 - 7 = \dots\dots\dots$

$36 - 8 = \dots\dots\dots$

$93 - 6 = \dots\dots\dots$

Do różnicy dodaj odjemnik,
a otrzymasz

$\dots\dots\dots - 56 = 9$

$\dots\dots\dots - 7 = 84$

$\dots\dots\dots - 67 = 5$

$\dots\dots\dots - 9 = 48$

Od odjemnej odejmij różnicę,
a otrzymasz

$98 - \dots\dots\dots = 9$

$64 - \dots\dots\dots = 7$

$76 - \dots\dots\dots = 8$

$84 - \dots\dots\dots = 9$

2. Dwoje matematyczaków kłóciło się, które z nich zapisało większą liczbę.

Ja mam większą liczbę,
bo każda z moich
dwóch cyfr to 9.

Ja mam większą liczbę,
choć każda z moich trzech
cyfr jest mniejsza od 3.

- Który matematyczak miał rację? Dlaczego? Zapisz w okienkach liczby matematyczaków i porównaj je, wpisując znaki: >, < lub =.
- Napisz kilka liczb, o jakich mógł pomyśleć drugi matematyczak.

.....

.....

1. Obejrzyj historyjkę obrazkową i ją opowiedz.

Bujać w obłokach.

Chodzić z głową w chmurach.

Z dużej chmury mały deszcz.

Zbierają się nad nim
czarne chmury.

- Objaśnij znaczenie powiedzeń zapisanych pod każdym obrazkiem.
- 2. Napisz w zeszycie rozpoczęte zdania i dokończ je na podstawie kolejnych scenek historyjki obrazkowej.

Kotek **bujał w obłokach**, dlatego...

Myszka **chodziła z głową w chmurach**, dlatego...

Zasadzka kota to z **dużej chmury mały deszcz**, ponieważ...

Nad kotkiem **zebrały się czarne chmury**, gdy...

1. Oblicz.

$80 + 10 = \dots\dots\dots$ $70 + 20 = \dots\dots\dots$ $60 + 10 = \dots\dots\dots$ $60 + 30 = \dots\dots\dots$

$30 + 10 = \dots\dots\dots$ stą $50 + 20 = \dots\dots\dots$ $50 + 30 = \dots\dots\dots$ $50 + 40 = \dots\dots\dots$

$70 + 10 = \dots\dots\dots$ $40 + 20 = \dots\dots\dots$ $40 + 30 = \dots\dots\dots$ $40 + 40 = \dots\dots\dots$

- W zadaniu 1. przeczytaj: największy wynik, najmniejszy wynik.
- Zapisz przykłady, które mają takie same wyniki.

$90 = \dots\dots\dots = \dots\dots\dots = \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$

$80 = \dots\dots\dots = \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$

$70 = \dots\dots\dots = \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$

2. Oblicz podanymi sposobami.

$86 + 14 = 80 + 10 + 6 + 4 = 90 + 10 = 100$ $86 + 14 = 100$

$44 + 26 = \dots\dots\dots$ do

$65 + 35 = \dots\dots\dots$ mi

$28 + 22 = \dots\dots\dots$ pać

3. Oblicz podanymi sposobami.

$76 + 15 = 76 + 10 + 5 = 86 + 5 = 91$ $76 + 15 = 91$

$34 + 28 = \dots\dots\dots$ twar

$46 + 27 = \dots\dots\dots$ po

$78 + 16 = \dots\dots\dots$ zie

4. Jeśli chcesz się dowiedzieć, jakie jest powiedzenie o znaczeniu przeciwnym do powiedzenia **bujać w obłokach**, napisz w tabeli wskazane wyniki z zadań 1.–3. wraz z zapisanymi obok nich sylabami w kolejności od najmniejszego do największego.

liczby							
sylaby							

1. Oblicz podanymi sposobami.

Zaokrąglam do pełnych dziesiątek dodawaną liczbę ($19 + 1 = 20$). Dodaję ją, a potem odejmuję tyle, o ile zaokrągliłem tę liczbę (-1).

$$76 + 19 = 76 + 20 - 1 = 96 - 1 = 95$$

$$76 + 19 = 95$$

$$67 + 29 = 67 + 30 - 1 = \dots\dots\dots$$

$$46 + 38 = \dots\dots\dots$$

$$55 + 27 = \dots\dots\dots$$

2. Oblicz podanymi sposobami.

$$79 + 15 = 80 + 15 - 1 = 95 - 1 = 94$$

$$79 + 15 = 94$$

$$49 + 27 = 50 + 29 - 3 = \dots\dots\dots$$

$$68 + 34 = \dots\dots\dots$$

$$57 + 26 = \dots\dots\dots$$

• Który ze składników warto zaokrąglić do pełnych dziesiątek – ten, który ma więcej jedności, czy ten, który ma mniej jedności? Dlaczego?

3. Rozwiąż zadanie dwoma sposobami, według podanych wskazówek.

Mama i dwoje dzieci poszli na grzyby. Lena znalazła 12 rydzów i 15 maślaków. Filip znalazł 14 rydzów i 15 maślaków. Mama znalazła 13 rydzów i 13 maślaków. Ile grzybów znaleźli razem?

1. sposób Policz najpierw, ile grzybów znalazła każda osoba, a potem dodaj te wielkości.

2. sposób Policz najpierw, ile grzybów każdego rodzaju zebrano, a potem dodaj te wielkości.

Odpowiedź:

Składniki pogody – opady atmosferyczne

1. Przeczytaj nazwy chmur i przypomnij sobie, co o nich napisano w podręczniku (s. 77).

Rodzaje chmur:

1. mgła

2. pierzaste

3. warstwowe

4. kłębiaste

5. kłębiaste burzowe

2. Jaki rodzaj chmury mógł doprowadzić do takiej sytuacji? Napisz jej numer.

Sprawdzę, czy pod drzewem nadal jest mój skarb!

Ciekawe, co on zakopał pod drzewem?

Bolesne było to zderzenie z drzewem. Nabitem sobie guza!

Ajajaj! Ja też! W taką pogodę bezpieczniej jest siedzieć w domu!

• Napisz, komu lub czemu zagraża taka pogoda.

3. Uzupełnij zdania nazwami chmur.

Przed wyjściem do szkoły Ewa wyjrzała przez okno i zdecydowała, że weźmie parasol, bo całe niebo pokryte było ciemnymi chmurami

.....
Rodzina Mikołaja zaplanowała, że w sobotę pojedą na wycieczkę.

Rano przed wyjazdem Mikołaj wyjrzał przez okno i wiedział, że nie będzie padało i będzie ładna pogoda, bo na niebie, niezbyt wysoko, powoli płynęły chmury

Kiedy Filip szedł do szkoły, było zimno, ale słonecznie. Wysoko na niebieskim niebie widać było wąskie paski jedwabście potyskujących chmur

4. Z jakim rodzajem chmur kojarzy ci się ten fragment wiersza? Uzasadnij swoją odpowiedź.

Deszcz jesienny Leopold Staff

O szyby deszcz dzwoni, deszcz dzwoni jesienny
I pluszcze jednaki, miarowy, niezmienny,
Dżdżu krople padają i tłuką w me okno...
Jęk szklany... płacz szklany... a szyby w mgle mokną (...)

- Odszukaj w wierszu i napisz po jednym rzeczowniku w liczbie pojedynczej w każdym rodzaju.

Rzeczowniki w liczbie pojedynczej

rodzaj męski	rodzaj żeński	rodzaj nijaki

- Naucz się na pamięć tego fragmentu wiersza.

1. Zapisz wszystkie przykłady odejmowania pełnych dziesiątek liczb dwucyfrowych i 100, w których różnicami są podane liczby.

90 =

80 =

70 =

60 =

50 =

2. Oblicz podanymi sposobami.

$80 - 26 = 80 - 20 - 6 = 60 - 6 = 54$

$80 - 26 = 54$

90 - 25 =

70 - 37 =

60 - 24 =

74

3. We wrześniu było 16 dni słonecznych. Ile dni było bez słońca?

Rozwiązanie: Sprawdzenie:

Odpowiedź:
.....

4. Oblicz podanymi sposobami.

$94 - 37 = 94 - 30 - 7 = 64 - 7 = 57$

$94 - 37 = 57$

93 - 28 =

75 - 37 =

86 - 59 =

5. W październiku było 17 dni bez deszczu. Przez ile dni padało w tym miesiącu?

Rozwiązanie: Sprawdzenie:

Odpowiedź:
.....

1. Przeczytaj powiedzenia o wietrze. Dobierz do nich objaśnienia. Zapisz przed objaśnieniami odpowiednie numery powiedzeń.

1. rzucać słowa na wiatr	☐	Kto wywołuje konflikt, sam może paść ofiarą swoich poczynań.
2. szukać wiatru w polu	☐	Oszukać kogoś, nie dotrzymać słowa.
3. wystawić do wiatru	☐	Obiecywać coś, czego się nie dotrzymuje.
4. kto wiatr sieje, zbiera burzę	☐	O kimś/czymś trudnym do odnalezienia.

2. Uzpełnij zdania właściwymi powiedzeniami o wietrze.

– W tej szufladzie jest bardzo dużo klocków. Znaleźć potrzebny mi klocek,

_____ to jak _____.

– Pożyczyłem zabawkę koledze, ale _____ i mi jej nie oddał.

– Nie wywołuj kłótni między mną a przyjacielem. Pamiętaj, że _____.

– Mój przyjaciel nigdy nie _____ –
zawsze dotrzymuje słowa.

3. Pokoloruj pola z wyrazami z rodziny wyrazu **wiatr**.

wiatr	wiaterek	wiara	wietrzyk
wietrzyć	wiatromierz	wierzyć	wietrzny
wiatrak	powierzyć	wiatrowskaz	zawierzyć

1. Pod każdym obrazkiem napisz jego nazwę. Pokoloruj pole pod nazwą z podanym rodzajem napisanego rzeczownika.

r. m.	r. ż	r. n.
r. mos.		r. nmos.

r. m.	r. ż	r. n.
r. mos.		r. nmos.

r. m.	r. ż	r. n.
r. mos.		r. nmos.

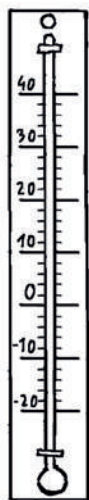
r. m.	r. ż	r. n.
r. mos.		r. nmos.

r. m.	r. ż	r. n.
r. mos.		r. nmos.

2. Określ liczbę i rodzaj podanych rzeczowników. Pisz skróty tych nazw.

Wyraz	Liczba	Rodzaj
wiatr		
deszcze		
peleryna		
ludzie		
niebo		

1. Napisz pod zdaniami odpowiednie temperatury wskazane na termometrze, przy których mogły paść takie zdania.

- Dzisiaj przyda się moja najcieplejsza kurtka, czapka, szalik i rękawiczki.
.....

- Założę koszulkę z krótkimi rękawami i klapki.
.....

- Włożę dzisiaj ciepłą bluzę z kapturem.
.....

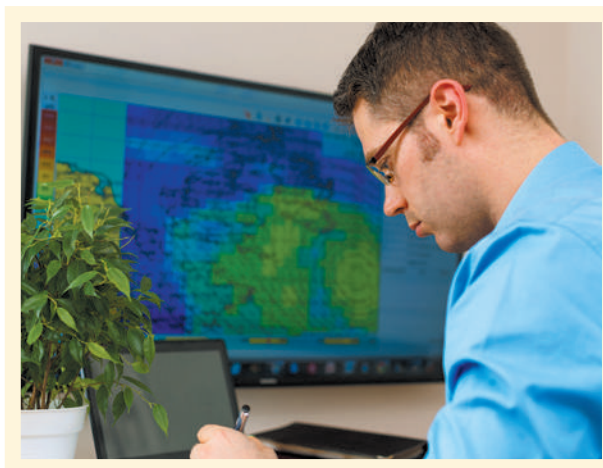
- Mogę już zamienić kurtkę zimową na wiosenną.
.....

- Dzisiaj zostanę w domu. Zajęcia w szkole są odwołane z powodu pogody.
.....

- Muszę pamiętać o kapeluszu, piciu wody i przebywaniu w cieniu.
.....

2. Napisz, czym zajmują się synoptycy.

1. Przeczytaj wierszyk.

Wierszyk z morałem Grażyna Lech

Pewna Kasia – już niemała –
 w swym pokoju nie sprzątała.
 Nieporządek był na półkach,
 kurz na książkach, lalkach, biurku.
 Kiedy mama tam zajrzała,
 tak do Kasi powiedziała:
 – Niezależność twoją cenię,
 lecz porządek jest dziś w cenie!
 Niezgodę głośno wyrażam.
 Czas tu sprzątnąć! Tak uważam!

Kasia dalej nie zwlekąta,
 pokój swój w mig posprzątała.

Morał z tego wiersza taki:

**Nikt ci brudu nie wytyka,
 gdy sprzątania nie unikasz!**

78

- Podkreśl w wierszu rzeczowniki z **nie**.

2. Przeczytaj informację i skorzystaj z niej w ćwiczeniu.

Rzeczowniki z **nie** jako przeczeniem pisz **łącznie**.

ład	nie ład
porządek	nie porządek
pogoda	nie pogoda

- Podane rzeczowniki napisz z przeczeniem **nie**.

przyjaciel – _____

chęć – _____

cierpliwość – _____

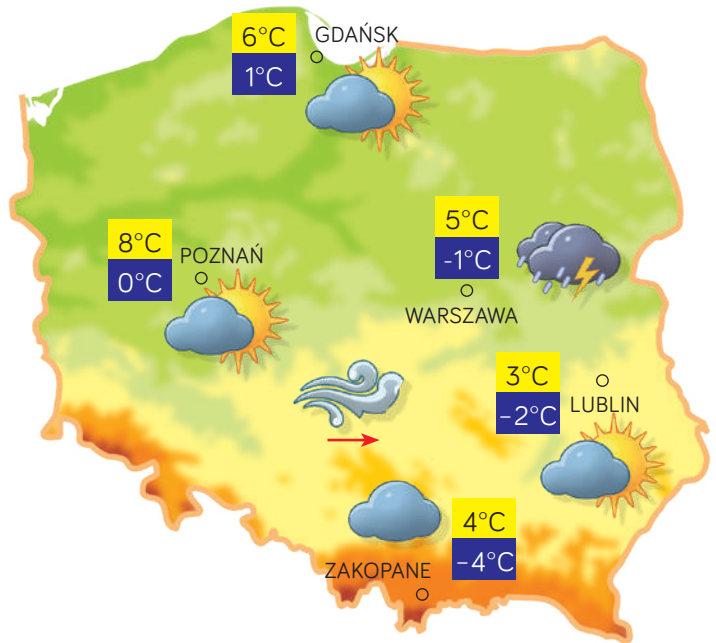
palenie – _____

uwaga – _____

słuchanie – _____

1. Objaśnij znaczenie symboli użytych na mapie pogody.

- Wymień nazwy miast w kolejności temperatur w ciągu dnia – od najniższej do najwyższej.
- Gdzie będzie w nocy najzimniej, a gdzie – najcieplej?
- Wybierz dowolne pary miast i oblicz różnice temperatur w ciągu dnia.

Legenda mapy

- °C – temperatura w dzień
- °C – temperatura w nocy

2. Odczytaj prognozy pogody dla Kielc z dwóch kolejnych dni. Co się zmieniło w pogodzie w ciągu tych dni?

Temperatura	4°C	6°C	↑	Temperatura	2°C	4°C	↑
Ciśnienie:	993 hPa	↓		Ciśnienie:	992 hPa	↓	
Wiatr:	←15 km/godz.	↑		Wiatr:	←11 km/godz.	↓	
Deszcz:	0 mm			Deszcz:	2 mm		

Legenda: ↑ rośnie ↓ maleje → wiatr wschodni ← wiatr zachodni

Rekordy klimatyczne Polski

Najwyższa temperatura powietrza: 40,2°C w Pruszkowie w 1921 r.	Najniższa temperatura powietrza: -41°C w Olecku w 1929 r.
---	--

3. Przeczytaj zdania i oceń, które z przewidywanych prognoz mogły się sprawdzić w Polsce, a które nie mogły.

- Przez kolejne trzy dni padał deszcz.
- W środę w południe było +50°C.
- W nocy z soboty na niedzielę było -60°C.

- Przekreśl nieprawdopodobne prognozy. Uzasadnij swój wybór.

1. Przeczytaj.

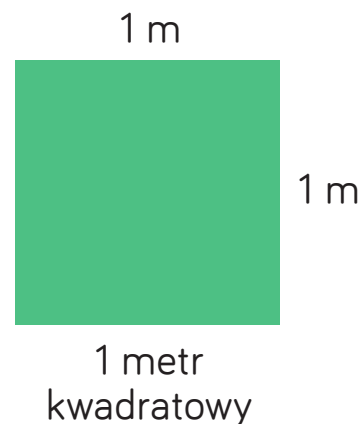
Ile spadło deszczu?

Meteorolodzy na stacjach meteorologicznych korzystają z deszczomierzy. Podczas deszczu woda wpada do urządzenia przez górny otwór. Na skali można odczytać, ile spadło wody. Wynik odczytuje się w milimetrach.

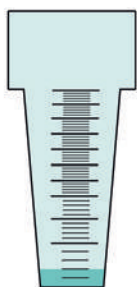
deszczomierz

1 mm deszczu oznacza, że na 1 metr kwadratowy ziemi spadł 1 litr wody. **Metr kwadratowy** to obszar ziemi w kształcie kwadratu o boku 1 m.

80

- Jak myślisz, czy takie urządzenie jest dokładne?
2. Odczytaj na deszczomierzach, ile spadło milimetrów deszczu. Napisz wyniki w litrach.

2 mm

50 mm

30 mm

Rekordy klimatyczne Polski – opady roczne:

<p>największe 2770 mm Dolina Pięciu Stawów 2001 r.</p>	<p>najmniejsze 275 mm Poznań 1982 r.</p>	<p>średnie 600 mm</p>
---	---	----------------------------------

1. Każdą parę obrazków podpisz przymiotnikiem z rzeczownikiem we wskazanej liczbie.

Przymiotniki i rzeczowniki

w liczbie pojedynczej	w liczbie mnogiej
<p>jaki? kto?</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>jacy? kto?</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
<p>jaki? co?</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>jakie? co?</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
<p>jaka? co?</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>jakie? co?</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
<p>jakie? co?</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>jakie? co?</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>

1. Napisz numery alarmowe.

Straż pożarna -

Policja -

Pogotowie -

Centrum Powiadamiania Ratunkowego -

2. Wyobraź sobie, że musisz wezwać pomoc z powodu pożaru lub innego zagrożenia, a nie ma w domu dorosłych. Przeczytaj pytania operatora numeru ratunkowego i napisz odpowiedzi na te pytania¹.

- Co się stało?

- Skąd dzwonisz? Podaj adres lub opisz miejsce, w którym się znajdujesz.

- Czy coś zagraża twojemu życiu lub zdrowiu?

- Jak się nazywasz? Ile masz lat?

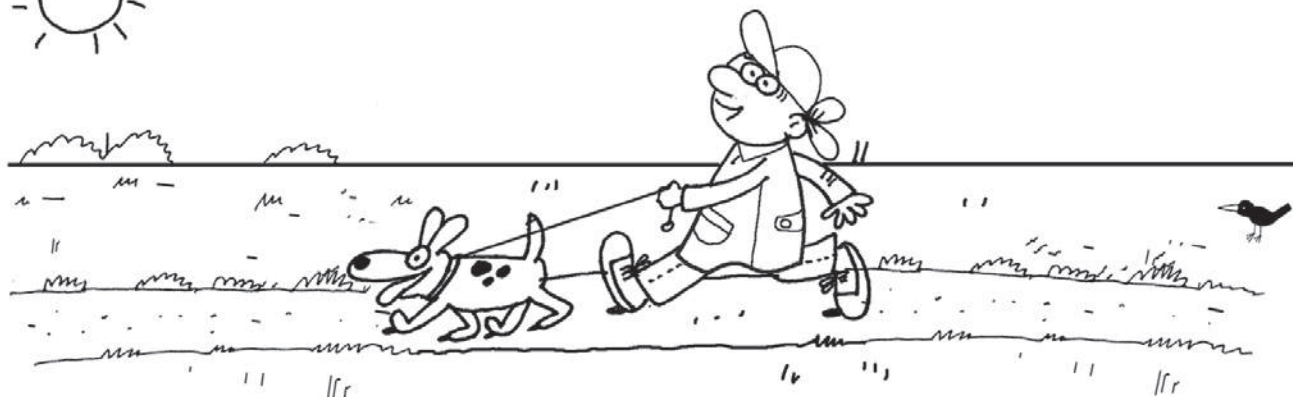
- Czy jest z tobą ktoś dorosły?

Nie rozłączaj się. Potwierdzam przyjęcie zgłoszenia. Wysyłam pomoc. Możesz się rozłączyć.

¹ W tym ćwiczeniu możesz podawać wymyślone informacje.

1. Przeczytaj zdania. Zgodnie z nimi uzupełnij i pokoloruj rysunek.

Jesienne słońce oświetla bezlistne drzewo.
 Brązowy piesek biegnie wąską ścieżką.
 Mała Agatka ma czerwoną kurtkę i zieloną czapkę.

2. W zdaniach z ćwiczenia 1. podkreśl rzeczowniki i określające je przymiotniki. Napisz je w odpowiednich miejscach w tabeli.

Rodzaj	Rzeczownik i określający go przymiotnik
męski	_____

żeński	_____

nijaki	_____

- Porównaj liczbę i rodzaj w każdej zapisanej parze wyrazów.

Cudowne dziecko¹

Wolfgang Amadeusz był cudownym dzieckiem. Gdy miał 3 lata, nauczył się grać na klawikordzie, a rok później – na skrzypcach.

W wieku 5 lat zaczął komponować utwory muzyczne, a kiedy miał 6 lat, zagrał swój pierwszy publiczny koncert. Jego ojciec był muzykiem, a mama zajmowała się dziećmi.

84

Wolfgang Amadeusz Mozart (czytaj: mocart) urodził się w Salzburgu (czytaj: zalcburgu), w Austrii.

Był nadwornym muzykiem cesarza Józefa II. Żył 35 lat. Skomponował ponad 600 utworów.

Wolfgang Amadeusz Mozart
(1756–1791)

¹ **Cudowne dziecko** – dziecko, które opanowało jakąś trudną umiejętność na poziomie wysoko wykwalifikowanego dorosłego.

Kiedy Wolfgang miał 7 lat, wyruszył z ojcem i siostrą na koncerty po Europie. Odwiedził Anglię, Francję, Czechy, Niemcy, Belgię, Holandię, Szwajcarię. Podróż trwała 11 lat. Młody muzyk lubił bawić słuchaczy sztuczkami, np. grał na cztery ręce z siostrą na klawikordzie z klawiaturą przykrytą jedwabnym materiałem lub grał na skrzypcach, mając zawiązane oczy.

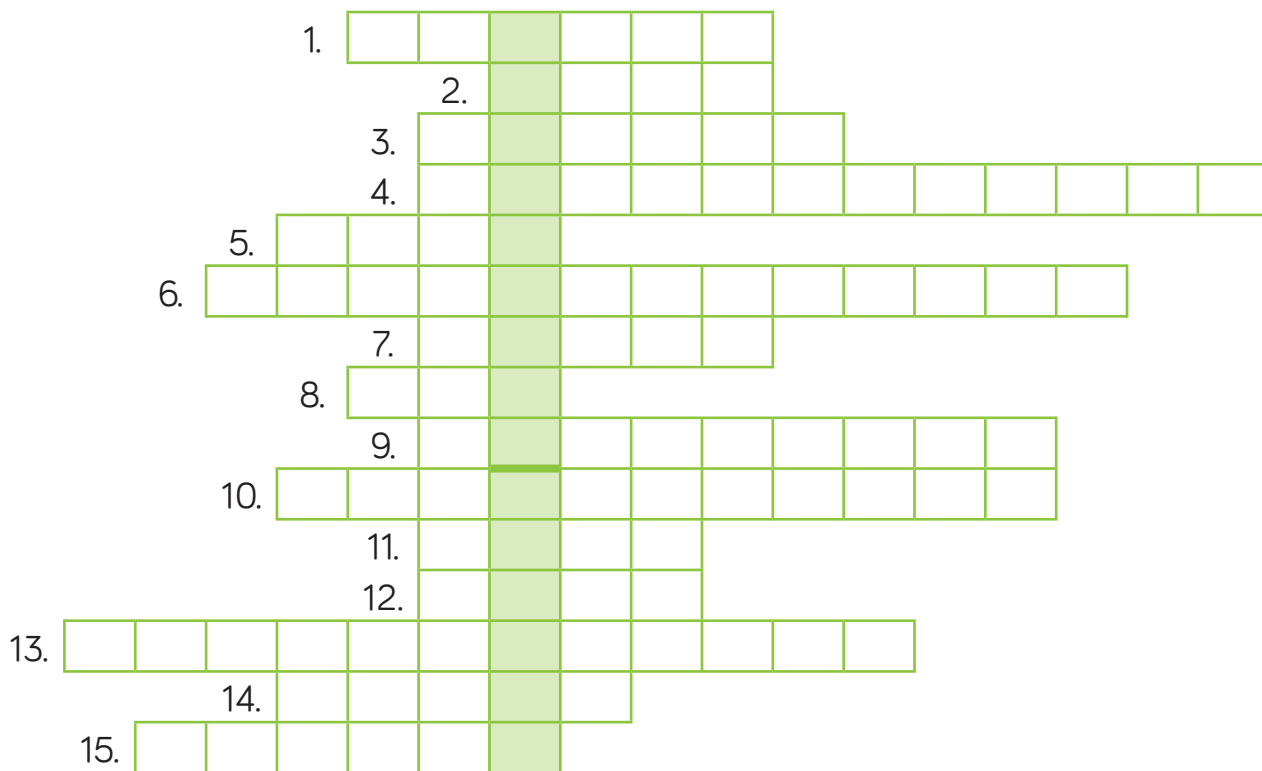
Chłopiec bardzo lubił uczyć się matematyki. Cały dom był pokryty obliczeniami, które wypisywał kredą na meblach i podłodze. Zamiłowanie do matematyki pozostało mu do końca życia.

Utwór „Eine Kleine Nachtmusik” (czytaj: ajne klajne nacht-mjuzik) został skomponowany na kwintet² smyczkowy w sierpniu 1787 roku, zaraz po otrzymaniu przez Mozarta tytułu kompozytora cesarskiego na dworze w Wiedniu. Jest to utwór lekki, przeznaczony do wykonywania podczas wieczornych przyjęć. To chyba najbardziej znany utwór tego kompozytora.

² **Kwintet** – zespół muzyczny składający się z pięciu instrumentalistów.

1. Rozwiąż krzyżówkę. Jeśli będziesz mieć trudności, zajrzyj na strony 4–27 w podręczniku.

1. Obecna pora roku.
2. Słońce to... płonącego gazu.
3. Jest źródłem ciepła dla Ziemi.
4. Na niebie – może być całkowite lub częściowe.
5. Spadające z nieba kulki lodu.
6. Przewidywanie pogody to inaczej...
7. Ruch powietrza wynikający z różnicy ciśnień.
8. Tyle czasu zajmuje Ziemi okrążenie Słońca.
9. Nacisk powietrza na ziemię to...
10. Bywa najniższa zimą, a najwyższa latem.
11. Tyle czasu zajmuje Ziemi obrót wokół własnej osi.
12. Chmury powstające najbliżej ziemi.
13. Służy do mierzenia ilości opadów deszczu.
14. Śnieg, deszcz, grad to inaczej...
15. Są kłębiaste, pierzaste lub warstwowe.

- Odczytaj hasło krzyżówki.
- Wymień składniki pogody.

1. Uzupełnij tabelę przymiotnikami we wskazanych rodzajach.

Liczba pojedyncza			Liczba mnoga	
rodzaj żeński	rodzaj męski	rodzaj nijaki	rodzaj męsko-osobowy	rodzaj niemęsko-osobowy
zimna				
	mokry			
		duże		
			zahartowani	
				hataśliwe

2. Przeczytaj zdania. Odszukaj w nich przymiotniki we wskazanych liczbach i rodzajach i je zapisz.

W październiku bywa zmienna pogoda. Bywają słoneczne dni, ale często niebo jest zachmurzone i pada ulewny deszcz. Po ulicach chodzą zziębnięci ludzie, chroniąc się pod kolorowymi parasolami.

przymiotnik
liczba pojedyncza
rodzaj męski

przymiotnik
liczba pojedyncza
rodzaj żeński

przymiotnik
liczba pojedyncza
rodzaj nijaki

przymiotnik
liczba mnoga
rodzaj męskoosobowy

przymiotnik
liczba mnoga
rodzaj niemęskoosobowy

Autor:

Tytuł:

Ilustrator:

Barbara Kosmowska

1. Przeczytaj nazwy emocji.

złość

strach

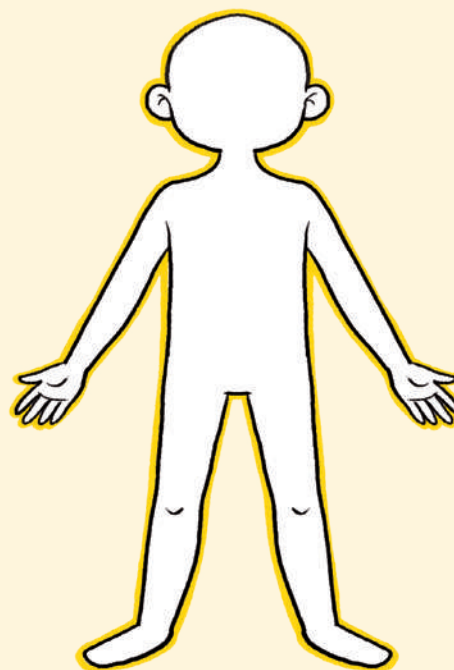
zaskoczenie

zaniepokojenie

radość

2. Pokoloruj postać tak, aby pokazać, ile każdej z emocji masz dzisiaj w sobie. Użyj kolorów, na jakich zapisano nazwy emocji.

3. Porównaj swój rysunek z rysunkami innych dzieci. Pewnie każde dziecko pokolorowało rysunek inaczej. Jak myślisz – dlaczego?

Recepty na smutek

Jak długo będzie mi smutno?

Czas leczy rany.

Pamiętasz, jak chodziliśmy z tatą na spacerzy?

Życie toczy się dalej. Chodźmy w jego ulubione miejsce.

Dlaczego jesteś smutna?

Po tej rozmowie spadł mi kamień z serca.

Prawda, że jest przyjemnie?

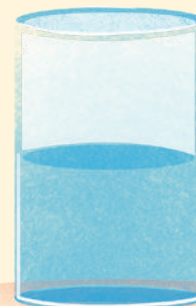
Jest tak pięknie, że zapomniałam o smutku.

Czytaniem łagodisz smutek.

Odpowiedz na pytanie. Czy ta szklanka jest do połowy pusta, czy do połowy pełna?¹

1. Powiedz, na czym polega dobroczynne działanie każdej z recept na dobre samopoczucie. Objaśnij powiedzenia użyte na receptach.
2. Jaką receptę na smutek znalazła Andzia?
3. Którą receptę na smutek wybierasz?

¹ Jeśli odpowiedź brzmi: szklanka jest do połowy pusta, to znaczy, że wkrótce będzie pusta, a to napawa cię smutkiem. Jeśli odpowiedź brzmi: szklanka jest do połowy pełna, to znaczy, że jeszcze jest w niej woda, a to powód do radości. To ty wybierasz, jak widzisz tę szklankę!

UMIEM CZYTAĆ ZE ZROZUMIENIEM.

1. Przeczytaj tekst „Na spacerze” i zaznacz właściwe odpowiedzi.

Na spacerze

Było słoneczne i ciepłe październikowe popołudnie. Szli wolno połąną dróżką: mama, Hania, Igor i tata. Fafik – ich kudłaty kundelek – myszkował w gęstych zaroślach, to po prawej, to po lewej stronie. Niebo było bezchmurne. Wszyscy podziwiali przyrodę w jesiennych barwach. Cieszyli się, że jest cieplej niż było wczoraj. Rozpięli cienkie kurtki. Igor nawet zdjął czapkę z najdłuższym, jak twierdził, daszkiem na świecie. Słońce zachodziło za niskie wzgórze. Po godzinie marszu usiedli na drewnianej ławeczce, żeby odpocząć. Tata wyjął z plecaka kanapki. Wszyscy je pałaszowali, aż im się uszy trzęsły. Fafik też dostał swoją porcję. Nagle niebo pociemniało i zerwał się gwałtowny wiatr. Igor w ostatniej chwili chwycił czapkę, którą wiatr poderwał z ławki.

– Wracamy, bo zaraz będzie padać! – krzyknął tata. – Nie ma chwili do stracenia!

Ruszyli szybko z powrotem. Tuż przed deszczem byli w domu. Tak się spieszyli, że droga powrotna zajęta im tylko dwa kwadransy.

- Rodzina była na spacerze
 - A. w lesie.
 - B. na polu.
 - C. w parku.
- Spacer do ławeczki zajął im
 - A. 60 minut.
 - B. półtorej godziny.
 - C. 100 minut.
- Fafik myszkował w zaroślach
 - A. po prawej stronie ścieżki.
 - B. po lewej stronie ścieżki.
 - C. po obydwu stronach ścieżki.
- Wiatr poderwał z ławki
 - A. kurtkę Hani.
 - B. czapkę Hani.
 - C. czapkę Igora.
- Rodzice i dzieci byli ubrani
 - A. w sweterki.
 - B. w cienkie kurtki.
 - C. w grube kurtki.
- Droga powrotna zajęta im
 - A. trzy kwadransy.
 - B. 60 minut.
 - C. 30 minut.

ZNAM SKŁADNIKI POGODY I KOLEJNOŚĆ DNI TYGODNIA.

2. Podkreśl w tekście „Na spacerze” zdania, które dotyczą pogody.
- Pokoloruj tło pod prognozą pogody dotyczącą dnia, w którym mama, Hania, Igor i tata byli na spacerze.

pon. 21 X	pt. 25 X	śr. 30 X
Bezchmurne niebo. Temperatura powietrza do 19°C. Dzień bez wiatru i deszczu.	Chtodny i deszczowy ranek. Temperatura powietrza około 6°C. Po południu silny wiatr z zachodu.	Ciepły jesienny dzień, do 20°C. Po południu zmiana pogody. Silny wiatr i gwałtowne opady deszczu.

- W którym z kolei dniu tygodnia rodzina była na spacerze?
- Napisz nazwy dni tygodnia i ich skróty, których nie wymieniono w prognozie pogody.

3. W wyliczankach są ukryte nazwy dwóch rodzajów opadów. Odszukaj je i podkreśl.

– A, be, ce, de – szczotka do włosów i spinki dwie.

Siostra i brat śpią.

Bratu – lew, antylopa – siostrze się śnią.

- Napisz nazwy dwóch innych rodzajów opadów.

4. Napisz w zeszycie kilka zdań o dzisiejszej pogodzie. Uwzględnij w niej:

temperaturę, zachmurzenie, opady i wiatr.

UMIEM WYSZUKAĆ W ZDANIACH RZECZOWNIKI I PRZYMIOTNIKI ORAZ OKREŚLIĆ ICH LICZBĘ I RODZAJ.

1. Uzpełnij tabelę wyrazami z tekstu „Na spacerze” (s. 90).

rzeczownik liczba pojedyncza rodzaj męski _____ _____ _____ _____	rzeczownik liczbie pojedyncza rodzaj żeński _____ _____ _____ _____	rzeczownik liczba pojedyncza rodzaj nijaki _____ _____ _____ _____
przymiotnik liczba pojedyncza rodzaj męski _____ _____ _____ _____	przymiotnik liczba pojedyncza rodzaj żeński _____ _____ _____ _____	przymiotnik liczba pojedyncza rodzaj nijaki _____ _____ _____ _____

2. O każdym z podanych wyrazów napisz, jaka to część mowy, określ jego liczbę i rodzaj.

Wyraz	Część mowy	Liczba	Rodzaj
turyści			
kanapki			
grube (gałęzie)			
kurtki			
głodni			

**UMIEM DODAWAĆ I ODEJMOWAĆ W ZAKRESIE 100.
ZNAM NAZWY MIESIĘCY I ICH KOLEJNOŚĆ.**

3. Oblicz. Zapisz wyniki w tabeli wraz z sylabami – w kolejności od największego do najmniejszego.

$83 - 7 =$	lis	$78 + 4 =$	nik
$64 - 27 =$	dzień	$43 + 31 =$	to
$97 - 33 =$	pad	$93 + 6 =$	paź
$88 - 5 =$	dzier	$25 + 28 =$	gru

liczby								
sylaby								

- Podkreśl właściwe zakończenia zdań.

Miesiące, których nazwy podano w tabeli, należą do

- A. pierwszego kwartału. B. trzeciego kwartału. C. czwartego kwartału.

W drugim kwartale roku są miesiące:

- A. IV, V, VI. B. X, XI, XII. C. I, II, III.

4. Dopisz pytanie i rozwiąż zadanie.

Deszcz zaczął padać o godzinie 16.45 i padał przez dwa kwadranse.

Pytanie:

.....

Rozwiązanie:

5. Igor, Hania, mama i tata postanowili, że będą chodzić na spacer w każdym miesiącu we wtorki, czwartki i niedziele. Ile razy pójdą na spacer w listopadzie 2019 roku¹?

Rozwiązanie:

¹ Listopad w 2019 roku zaczyna się w piątek.

UMIEM ROZWIĄZYWAĆ ZADANIA.

1. Kacper wybrał się do sklepu, aby kupić gry z zabawami ortograficznymi dla siebie i swojej siostry bliźniaczki. Sprzedawca zaproponował cztery gry.

38 zł

28 zł

23 zł

19 zł

- Które dwie gry może kupić Kacper, jeśli ma 60 zł? Zaproponuj trzy możliwości. Oblicz otrzymane reszty.

.....

.....

.....

2. Rozwiąż zadania, korzystając z danych na obrazkach.

Babcia kupiła Hani „Słownik ortograficzny” i „Księgę baśni”. Która książka była droższa? O ile złotych droższa?

46 zł

Cena słownika:

Cena baśni:

24 zł

Która książka była droższa?

O ile złotych droższa?

Odpowiedź:

.....

.....

Wykaz dysponentów praw autorskich do obrazów i zdjęć zamieszczonych w publikacji

Shutterstock:

s. 20: Ugorenkov Aleksandr (gwizdek – malowany ptaszek), Ammak (ptasie piórko), Christopher Elwell (łódka), **s. 42:** Vaclav Sebek (niedźwiedź polarny), Erik Mandre (niedźwiedź brunatny), leungchopan (niedźwiedź panda), **s. 45:** Andrea Izzotti (delfiny), Elisa Putti (kot), Benjamin B (tygrys), huang jenhung (małpka), Alex Zotov (pies – dalmatyńczyk), Alexandra Lande (wielbłąd), **s. 46:** Alla Khananashvili (niedźwiedź syryjski), **s. 56:** Kiselev Andrey Valerevich (dzieci), **s. 77:** Dmitri Ma, Fineart1 (synoptycy), **s. 80:** Vadym Zaitsev (deszczomierz), **s. 88:** REPORTER Gerard (Beata Kosmowska), **s. 95:** A StockStudio (chłopiec z Hiszpanii).

Inne źródła:

s. 3: commons.wikimedia.org/CC BY-SA Schremmer/German Federal Archives (zburzona Warszawa – powstanie), Getty Images, Bettmann/Contributor (ruiny Pałacu Saskiego), **s. 40:** GRZEGORZ JAKUBOWSKI PAP (Łukasz Wierzbicki na spotkaniu autorskim), **s. 41:** pl.wikipedia.org/Domena Publiczna (niedźwiedź Wojtek), Archiwum (Wojciech Narębski – 1925), REPORTER Marek Lasyk (Wojciech Narębski).

Okładki książek Łukasza Wierzbickiego na **s. 40:** „Dziadek i niedźwiadek” Wydawnictwo Pointa 2012, „Machiną przez Chiny” Wydawnictwo Media Rodzina 2018, „Ocean to pikus” Wydawnictwo Poradnia K 2018, „Wyprawa niesłychana Benedykta i Jana” Wydawnictwo Pointa 2011, „Drzewo” Wydawnictwo Pogotowie Kazikowe 2018.

Ilustratorzy:

Tomasz Kozłowski – s. 7, 15, 18, 51, 52, 79, 81

Wojciech Stachyra – s. 6, 8, 12–13, 50

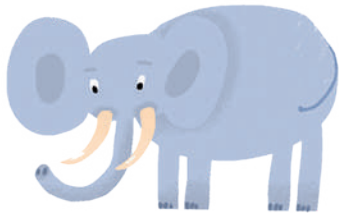

Maciej Trzepałka – s. 24–25, 29, 36, 64, 69 oraz postacie matematyczaków

Agata Zarzycka – s. 76, 89

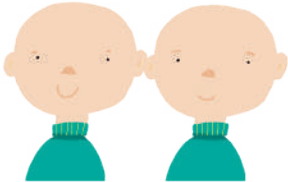

Archiwum MAC: Magdalena Babińska – s. 84–85, Agnieszka Serwicka – s. 94

Rodzaje rzeczowników i przymiotników

Liczba pojedyncza

Rodzaj męski (r. m.)	Rodzaj żeński (r. ż.)	Rodzaj nijaki (r. n.)
		
(ten) słoń (jaki?) duży	(ta) foka (jaka?) szara	(to) ciastko (jakie?) tortowe

Liczba mnoga

Rodzaj męskoosobowy (r. mos.)	Rodzaj niemęskoosobowy (r. nmos.)
	
(ci) chłopcy (jacy?) podobni	(te) dziewczynki (jakie?) uśmiechnięte

ISBN 978-83-8141-057-1

9 788381 410571

indeks 890734

